

Ya'a tse'e je Jesucristo tyuk'ix tyuknuja'vi je Juan jets ti ve'e tónjup

Pan tyajx kajxe'e je Juan
ya nák dujaajy

1 Je Nte'yam xa ve'e
dutuknuja'vi je Jesucristo
ti ve'e tsojkji tónjup kótsjup jets
je'e ve'e dutuknuja'vivat pan pan
jaty'e je Nte'yam dumutoondup
dumupajktup. To'k tse'e je ángeles
dukejx, je'ets atse'e tuxtuk'ix
tuxtuknujava. ²Ats, je Juan,
mpuumpts atse'e ya tuyakojtsun
juu' jaty atse'e tun'ix, je Nte'yam
je y'ayookts ya'a ve'e juu' je'e ve'e
myooy je Jesucristo jets ats miitse'e
ntuknuja'viduvat.

³Xoon xa je'e ve'eda pan
pan jaty'e dükötstap ya nák.
Xoonduvapts je'e ve'e pan pan
jaty'e dyl'amotunáxtap ku ve'e
yakkats ya kats ya ayook juu' ve'e je
Nte'yam yajk, jetse'e dumajapámdat
juu' jaty'e yaja javyet, kux támani
xa je'e ve'e jetse'e tyónjut kyótsjut.

Ku je Juan dunuja'yi je
jaanchja'vivatajk juu' ve'e
nay'amojkijidu jep Asia

⁴Ats, je Juan, uxyamts atse'e
nnuijáyada je jaanchja'vivatajk
juu' ve'e nay'amojkijidup jem

vuxtojtuk kajpún kajxm jem ásiait
y'it joqtam. Je Nte'yam, je Espíritu
Santo, jets je Jesucristo, je'e tse'e
mkunoo'kxjadap jetse'e m'ijttinit
je y'oy joqt maqatta; je Nte'yam,
juu' ve'e uxyam ijtp, je'e tse'e ijt,
je'em tse'e ijtnup; jets je Espíritu
Santo, juu' ve'e ve'em ax jo'n
je vuxtojtuk kujajpa kuta'kxpa
jem je Nte'yam je kyutojkun
tsuujntkun vyinkojkm; ⁵jets je
Jesucristo, juu' ve'e je Nte'yam
je y'ayook dukojsnajxp ve'em ax
jo'n dyl'ix dumotu, je'ets je'e ve'e
muto'k juu' ve'e joojntykpajknuva,
je'e tse'e duyakkutojkjip nujom
pan pan jaty'e yakkutojktp
yaja naxvijjn. Ax je Cristo tse'e
xtuntsojk'oo'kumdup jetse'e
xtuknuyaatsumdi je ntókinamda
ku ve'e xku'oo'kimdi, ⁶je'e
tse'e xpa'mumdu jetse'e
nyakkutojkumdat jetse'e tee'tajk
n'ijtumdat, ax ve'em tse'e
nvinja'vimdinit nvintsa'kimdinit
je Nte'yam, je'e je Tyee!. iJe Cristo
tse'e dujayejpup je majin je
jaanchin jets je kutojkun xa'ma
kajx! Amén.

⁷iAmotunaxta, jem je'e
ve'e vínutz jootm myiinnit!

Anañujómats je'e ve'e du'íxtat, je'e paat pan pan jaty'e yakxa'ajkijidu. Nujom tse'e je jayu yaja naxvijin chaachvinmapyajkkáxtat jetse'e ya'axtat ku ve'e du'íxtat. Ve'eme'e tyónjut kyótsjut. Amén.

⁸ Jidu'um xa ve'e je Nte'yam vya'añ, je Maja Vintsán, juu' ve'e nujom duk'a'mikajxp: "Ats xa je'e ve'e ku ve'e je it choq'ntk, atsts je'e ve'e ku ve'e tyonkáxjut kyojtskáxjut nujom juu' jaty, ats tse'e ax jo'n je A jets je Z, ats tse'e uxyam ijtp, ats tse'e ijt, átsam tse'e ijtnup."

Ku je Juan du'ix je Cristo je majin maat

⁹ Ats, je Juan, miits je m'utsta je m'ajchta, kijpx ats miitse'e ntukmaat�tyaknáxta je tsaachpaatun, ijtp atse'e miits maattha jem je Nte'yam y'am kya'm jetse'e ntukmaatmuténada je tsaachpaatun. Je'e kajx ya'a ve'e kux'e'e n'l'ijtumda to'k muk je Jesucristo maat. Yakmajsts atse'e jets atse'e yaja nyakpuujm, to'k je it juu' ve'e yaja maaxy naaj akujk. Patmos ya'a ve'e xyaaj. Je'e kajxti atse'e ve'em nyaktuujn kux'e'e ats ntukka'amáy je Nte'yam je kyats je y'ayook, je'e ve'e ku atse'e je tuvakojtsun mpum je Jesucristo kajx. ¹⁰ Je Maja Vintsán je xyaaj tse'e vye'na, van'itts atse'e jem je Espíritu Santo kya'm ntaajñ jets atse'e nnaadup n'amotunajxy to'k je ayook va'ajts makk kyats, ve'em ax jo'n je trompeta makk xyu'ux, ¹¹ jets atse'e xnuujmi:

—Ats xa je'e ve'e too'vajkp, ats tse'e ux'oook, ve'emts atse'e ax jo'n je A jets je Z. Jatyanu jem nañ

kajxm pan juu' jatye'e m'ixp, jets kejxja je jaanchja'vivatajktu juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm jem ásiait y'it joootm. Je kajpun joma ve'e ñay'amókajada, ya'ats je'e ve'eda: je Éfeso jets je Esmirna, je Pérximo jets je Tiatira, je Sardis jets je Filadelfia, jets je Laodicea.

¹² Van'itts atse'e n'ixumpijt jets atse'e n'ixut pan pan atse'e xmukojtsp. Ku atse'e n'ixumpijt, van'itts atse'e n'ix vuxtojtuk je tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro.

¹³ Jemts atse'e tsintovyejtun akojkm n'ix to'k pane'e ve'em ke'xp ax jo'n je yaa'tyajk, yane'e je xyox dujayep, jem tse'e tyek jajm paat kyada'aky, jetse'e to'k je oro cinta dukak'ajenju.

¹⁴ Va'ajts poo'pts je'e ve'e je vyaajy, ve'em ax jo'n je poo'p lana ukpu je tsap'aa'pk. Ve'em tse'e je vyiijn ax jo'n je jan'ayee'nst. ¹⁵ Ve'em tse'e je tyek y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je bronce tyu'kx myátsuk ku ve'e va'ajts yakpa'at, ve'em ax jo'n je bronce jem janjootm vyintoy ku ve'e jyu'u. Ve'em tse'e je y'ajaj je yo'kt va'ajts makk tyunkats, ve'em ax jo'n je maja naaj y'uu'ts tyinun. ¹⁶ Jem tse'e y'aka'yun ka'm dumáada vuxtojtuk je maatsa. Jep tse'e y'avup pyítsum to'k je tsojx juu' ve'e mejtsk ado'om jajpax. Ve'em tse'e je vyiijn je y'ajaj y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je aampa xaañ ku ve'e va'ajts makk y'añ.

¹⁷ Ku atse'e n'ix, van'itts atse'e ntunnaxvipp jeja je'e vyinkujk ax jo'n atse'e aa'k kyn'ijt jo'n. Ax je'ets atse'e je y'aka'yun ka'aj xtuknukoon jets atse'e xnuujmi:

—Kadi mtsa'aga. Ats xa je'e ve'e too'vajkp, ats tse'e ux'oook, ¹⁸ ats

tse'e joojntykip. Uk'oo'k atse'e; ax joojntykipts atse'e xa'ma kajx. Ats xa je'e ve'e je avaatsun nmaat juu' ve'e yaktuk'avaatsp joma ve'e je oo'kpa y'itta. ¹⁹Javyétuts n'it juu' ve'e tux'ix, juu' ve'e uxyam ijtp, jets juu' ve'e ux'ook ítup. ²⁰Jidu'um tse'e dunukats juu' ve'e kayaknuja'vip y'ijt, je vuxtojtuk maatsa juu' ve'e yam ats n'aka'yun ka'm tux'ix jets je vuxtojtuk tsintovyejtun juu' ve'e tum je oro. Je vuxtojtuk maatsa, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je yakkatsuyo'yvada juu' ve'e je oy kats je oy ayoook duyakyo'ydup joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajkta jem vuxtojtuk kajpún kajxmada. Jets je vuxtojtuk tsintovyejtun, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e jem nay'amojkijidup.

**Je vuxtojtuk kajpún joma
ve'e ñay'amojkijidi je
jaanchja'vivatajk: Pan pan jaty'e
nay'amojkijidu jep Éfeso**

2 'Nujaya jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem éfesovit kyajpún kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e dumaat je vuxtojtuk maatsa jem y'aka'yun ka'm jetse'e ñaxy tyaka jem je vuxtojtuk oro tsintovyejtun y'akojskm: ²Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jaty'e mtoondup mkojtstup, vintso ve'e makk mtonda ats kajx jets vintso ve'e je makk aaj je makk joot xjayepa, ka'a miitse'e xkuvakta pan pan jaty'e ka óyap jáyividup joojntykidup, jetse'e x'ixta pan pan jaty'e natyijjudup

kukátsivada, ve'em tse'e je nuja'vin xpajkti jets taayidup je'e ve'e. ³Ta xa miitse'e je makk aaj je makk joot xjayepa, ta ve'e ooy mtuntsaachpaa'tta jetse'e ooy mtuntonda ats kajx, ka'a tse'e mnool'kxta. ⁴Oyam tse'e vye'ema, jep tse'e to'k viijn juu' ats miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku atse'e xkoo'ktsojktini ve'em ax jo'n atse'e xtsojkti ku atse'e xjaanchja'vi'ukvaandi. ⁵Je'e kajx tse'e, jaa'myésta vintso ats miitse'e xtsojkti van'it, vinmayumpijittini, masoqktini je mko'oy joojntykinda, jets toondinuva ve'em ax jo'n xtsoo'ntkti. Pan ka'a tse'e ve'em xtonda, najkxpts atse'e nyakkeeknji je mtsintovyejtunda joma ve'e y'it. ⁶Ax mputajkijidups ya'a ve'e kux'e xkatsokta je'e juu' jaty'e tyoondup je jayu juu' ve'e dupanajkxtup je Nicolás je y'ixpajkun, ntso'oxpajkpap ats je'e ve'e juu' ve'e tyoondup. ⁷Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpún kajxm: Pan pan tse'e maqdaakp, nmo'opts ats je'e ve'e jetse'e duja'kxut je kuputaajm juu' ve'e joojntykinyajkp, juu' ve'e jem ijtp joma ve'e je Nte'yam je jyayu je jyaajnda je tyajkta."

**Pan pan jaty'e nay'amojkijidu
jep Esmirna**

⁸'Nuju'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem esmiirnait kyajpún kajxm:

"Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e too'vajkp jets ux'ook, je'e pane'e uk'oo'k jetse'e jyoojntykpajknuva:
9 Nnuja'vinup xa ątse'e pān ti jatye'e mtoondup mkojtstup, vintso ve'e mtsaachpaa'tta jetse'e m'ayovda (óyame'e may je o'yin xjayepa). Nnuja'vinupts ątse'e vintso ve'e mpakótsjada je'e pan pan jatye'e natyijjudup israeejlit jáyuda, ax ka'ats je'e ve'e jye'eda, je Satanaasts je'e ve'e je jyáyuda.
10 Ka'ats miits je'e ve'e xtsa'agadat vintso ve'e mtsaachpaa'ttat. Jem miitse'eda pane'e je ko'oyjáyuvap yakjapyoxuntakpámjadap, y'íxupts je'e ve'e vintso ve'e y'óyat jets ats miitse'e xkoo'kjaanchja'vidinit. Majk xaq̃ ve'e ve'em myaktsaachpaa'tjedad. To'k aaj to'k joot tse'e m'íttat ats maat van'it paat ku ve'e m'oq'ktat, ve'em tse'e xjayejptinit je joojntykin juu' ve'e xal'ma kajx ijtp. **11** Pan pān jatye'e xa'ma kajx ijtp. Pan pān jatye'e xa'ma kajx ijtp. **12** Pan pān jatye'e nay'amojkijidu jep Pérgamo
13 Nnuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e nay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem peergamovit kyajpūn kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e dumaat je tsojx juu' ve'e mejtsk ado'om jaipax: **14** Nnuja'vinup xa

atse'e pān ti jatye'e mtoondup mkojtstup jetse'e mtsaānada joma ve'e je Satanás yakkutuk. Oyamts jeme'e mtsaānada, to'k aaj to'k joott ątse'e xmutonda xmupákta, ijpts ątse'e xjaanchjávada. Oyame'e makk je jayu myaktsaachpaa'tjidi ku ve'e je Antipas duyak'oo'kti, ka'ats ątse'e xjaanchja'vi'atúvidi, je Antipas juu' ve'e je tuvakojtsun dupaam ats kajx jeja je nūmay jayu vyinkujkta ku ve'e vye'nana jem mkajpūn kajxmda, jem joma ve'e je Satanás chuuna.

14 Ax jep tse'e juu' ats miitse'e ntuknqajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ve'e jem miitse'eda pan pān jatye'e dükamaso'okuvaandup je Balaam je y'ixpajkun. Je Balaam tse'e du'akojtsi je Balac vintso ve'e je israeejlit jayu duyaktokintódat, je'e ve'e ku ve'e duja'kxta juu' jatye'e yaktukvintsā'kidu je y'apamnaxta jets ku ve'e je kats dütukmaatjayejpti je kiix ónukta juu' ve'e ka púkap jyayejptup.

15 Jemts miitse'e xmaadada pan pān jatye'e dükamaso'okuvaandup je Nicolás je y'ixpajkun, je ixpajkun juu' ątse'e nkatsajkp. **16** Je'e kajx tse'e, vinmayumpijittini, masoooktini je mko'oy joojntykinda. Pan ka'ats miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda, nnunajkxtaps ats miitse'e jets ątse'e najkx n'atso'oxtún maat je'e juu' ve'e dükamaso'oktup je Nicolás je y'ixpajkun. Ve'emts ątse'e ntónut maat je tsojx juu' ve'e yap ats n'ávup pítsump. **17** Pan pān jatye'e xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup

je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm: Pan pan tse'e maqdaakp, nmo'opts ats je'e ve'e jetse'e dukáyut je maná juu' ve'e yu'uts ijtp, jets atse'e nmo'ot to'k je pi'k poo'p tsaaaj joma ve'e javyet y'it to'k je nam xaaaj juu' ve'e ni pana dukanuja'vip, je'ejyji ve'e pan pane'e yakmo'op."

**Pan pan jatye'e nay'amojkijidu
jep Tiatira**

18 'Nuja'yiva jidu'um
je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem tiatiirait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je Nte'yam je y'Onuk, juu' ve'e je vyiijn ax jo'n je jan'ayee'nst jets je tyek ax jo'n je bronce juu' ve'e va'ajts pa'at: **19** Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, je tsojkun juu' ve'e mjayejptup, vintso atse'e xjaanchjávada, vintso atse'e xmutonda xmupakta, jets vintso ve'e je makk aaj je makk joot xjayepa, nnuja'vivapts atse'e jets nuyojk miitse'e üyüam mtonda ats kajx jets ka'a ve'e ku atse'e xjaanchja'vi'ukvaandi. **20** Qyam tse'e vye'ema, jep xa ve'e juu' ats miitse'e ntuknaajmavaandup, je'ets je'e ve'e ku ve'e xkuvakta je ta'axtajk Jezebel, je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. Tónajits je'e ve'e je y'ixpajkun dutukvin'uu'n ats je njayu jetse'e ve'em je kats dutukmaatjayépta je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka púkap jyayejptup jetse'e duja'kxta juu' ve'e yaktukvints'a'kidup juu' ve'e ka

je Nte'yamap. **21** Ta xa ats je'e ve'e nja'ituma'a jetse'e vyinmayumpítut; ax ka'ats je'e ve'e vyinmayumpijt, ka'a tse'e dumasa'ak je kyo'oy too!. **22** Ax je'e pan pan jatye'e panajkxjúdup, pan ka'ats je'e ve'e dumaso'okta juu' jatye'e je ta'axtajk tyuump, nyakpa'ampétupts ats je'e ve'e je ta'axtajk jets atse'e ooy ntunyaktsaachpaa'ttat je'e pan pan jatye'e tyukmaattoondup je kyo'oy je'e, **23** nyak'oo'ktapti ats je'e ve'e pan pan jatye'e je ta'axtajk dukats'amotunajxtup. Ax ve'em tse'e nujom je jaanchja'vivatajk dunujávadat jets n'ixkujxp nmuja'vikujxp atse'e je jayu je jya'vin jets je vyinma'yun, ve'em ats miitse'e to'k jado'k juu' nmo'odat pan vintso ve'e dumaaatnavyaa'tyu dumaaatnay'akeegaja juu' jatye'e mtoondup mkojtstup. **24** Ax miitsta pan pan jatye'e ijttup jem Tiatira jetse'e dukapanajkxta ya ko'oy ixpajkun jetse'e dukatonmatsta juu' je'e ve'e tyijtup je Satanás je myaja ixpajkun, ka'ats ats miitse'e ti viijnk ntukpava'anda. **25** Ix'itta juu' ve'e mjayejptup van'it paat ku atse'e nmiinnuvat. **26** Pan pan tse'e maqdaakp jetse'e dutún juu' jaty atse'e ntsajkp van'it paat ku ve'e y'oo'kut, nmo'opts ats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyakkutojkjat je jayu juu' ve'e tsuunidup joma ve'e may viijn je it je naax, **27** ve'em ax jo'n ats je nTee' xmooyje kutojkun. Pan ka'a tse'e je jayu kyatsapákjada, ve'em tse'e dutónut ax jo'n je jayu juu' ve'e je pojxun dukajp jetse'e dutukpo'ova'kxy je naxto'ts; **28** nmooyvapts ats je'e ve'e je maja

maatsa juu' ve'e japyji pítsump.

29 Pan pan jaty xa ve'e jem je tyatastsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo val'nuxjüdup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm."

**Pan pan jaty'e
nay'amojkijidu jep Sardis**

3 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem saardisit kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e duka'mip je Espíritu Santo jets je vuxtojtuk maatsa, je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin kajxm jets'e yaktunkukex je jaanchja'vivatajk jem vuxtojtuk kajpun kajxm joma ve'e ñay'amókajada: Nuja'vinup xa atse'e pan ti jaty'e mtoondup mkojtstup, nnuja'vinupts atse'e jets óyam miitse'e mjajoojntykada, ni vinxúpats ats miitse'e xkatoojnada. **2** Vijta kejta, mo'oda je makkin juu' jaty'e jaa'ktaampna, juu' ve'e javee'n jetse'e kyutókiyut, kux ta atse'e n'ix jets ka'a miitse'e xtonda juu' ve'e oy juu' ve'e va'ajts jeja je Nte'yam vyinkujk. **3** Jaa'myétsta jets panajkxta je ixpajkun juu' ve'e myakmooydu, vinmayumpijttini, masooktini je mko'oy joojntykinda. Kux pan ka'a xa miitse'e xmaso'okta je mko'oy joojntykinda, nnunajkxtaptas ats miitse'e jets ats miitse'e najkx nkupaadada. Ve'emts atse'e nje'yat ax jo'n je mee'tspa jye'ya jem je jayu tyak'am, ka'a ve'e xnuijávada pan vin'it. **4** Oyam tse'e vye'ema, jem tse'e saardisit kyajpun

kajxm miitsta pan pan jaty'e kanaajk'ijtjüdup maat je tokin, ax je'ets atse'e nmaatvíduttap poo'p xaxta, kux ve'em je'e ve'e duvinmátsjada. **5** Pan pan tse'e maadaakp, yakpoo'pxóxupts je'e ve'e, ka'ats atse'e nyaktókiyut je xyaaj jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyaajta pan pan jaty'e xa'ma kajx joojntykidinup. Ats je nTee' jets je y'aangeles, jemts atse'e je'e vyinkojkmda nva'anu jets ats je njayu je'e ve'eda. **6** Pan pan jaty xa ve'e jem je tyatastsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo val'nuxjüdup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm."

**Pan pan jaty'e nay'amojkijidu
jep Filadelfia**

7 'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk jem filadeejlfiait kyajpun kajxm: "Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e va'ajts jets tyúvam, je'e pane'e dumaaat je yakkutojkpa David je y'avaatsun, je'e pane'e juu' duyak'avaatsp, ni pana xa ve'e kya'o'yixju jetse'e duyak'atókut, nay ve'empa pane'e juu' duyak'atojkp, ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e duyak'ava'atsut: **8** Nuja'vinup xa atse'e pan ti jaty'e mtoondup mkojtstup, mpaamts atse'e jeja miits mvinkujkta to'k je tak'aka'a juu' ve'e ava'ajts, juu' ve'e ni pana ka'o'yixjup jetse'e duyak'atókut. Oyamts miitse'e vee'nji je makkin xjayepa, mkutyoonaduts miitse'e ats je nkats je n'ayook jetse'e

mja'a'knapyámjada ats maa't. ⁹Ax ve'eem tse'e, je'eda pan pan jatye'e je Satanás dumaatnapyajkjjudup jets pan pan jatye'e taayidup ku ve'e vya'anda jets israeejlit jayu je'e ve'eda, ntónupts atse'e jetse'e viinduk naxkada'aky ñapyámjadat jem miits mvinkojkmda jetse'e dukuváktat jets ooy ats miitse'e ntuntsókta. ¹⁰Kux tse'e xmuténada ax jo'n atse'e nva'añ, je'e kajxts ats miitse'e n'íxtat njayéptat ku ve'e anañujoma je jayu ooy tyuntsaachpaa'ttat yaja naxviijn jetse'e ve'em oy yak'íxut pan pan jaty atse'e xjaanchja'vidup. ¹¹Tsojk atse'e nmiinnuvat. Ix'itta juu' ve'e mjayejptup jetse'e ve'em ni pana mkapajkuxjadal je o'yin juu' ve'e mjayejptup jem tsapjoottm. ¹²Pan pan tse'e maadaakp, ve'emts ats je'e ve'e mpámut ax jo'n to'k je makkk pattena jep maja tsaptujkp, ni je vin'ítats je'e ve'e kyapítsumut, jemts atse'e je'e ñi'kxm nja'at ats je nNte'yam je xyaaj jets je Nte'yam je cyudad je xyaaj, je nam Jerusalén je'e ve'e juu' ve'e jem tsapjoottm kada'akup, jeme'e choo'nut joma ve'e je Nte'yam. Ntuknujaayduvapts ats je'e ve'e ats je nnam xaaaj. ¹³Pan pan jaty xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjjudup je jaanchja'vivatajkta juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpuñ kajxm."

Pan pan jatye'e nay'amojkijidu jep Laodicea

¹⁴'Nuja'yiva jidu'um je yakkatsuyo'yva joma ve'e ñay'amókajada je jaanchja'vivatajk

jem laodicéait kyajpuñ kajxm:
"Jidu'um xa ve'e vya'añ je'e pane'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxp ve'em ax jo'n du'ix dumotu, je'e pane'e duyakkutojkjip nujom juu' jatye'e je Nte'yam pyaam:
¹⁵Nnuja'vinup xa atse'e pan ti jatye'e mtoondup mkojtstup, nnuja'vinupts atse'e jets ka'a atse'e xtuntso'oxpákta jets ni ka'a atse'e xtuntsojktuva. Ve'em xa miitse'eda ax jo'n je tsoxk naaj juu' ve'e pa'ajntkji, ka'a tse'e xyuxa ka'a tse'e y'ana. ¹⁶Je'e kajx tse'e kux'e ve'em m'itta, ve'emts ats miitse'e ntóndat ax jo'n je jayu du'uu'ts juu' ve'e je jyoot kyakuvujkp.
¹⁷Ve'em xa miitse'e mva'anda jets ta miitse'e ooy mtun'óyada, ka'a miitse'e ti mka'ijtuxjada; ax ka'a tse'e xnujávada jets m'ayoovdup miitse'eda, m'líttupts miitse'e ve'em ax jo'n je viints jayu jets je jayu juu' ve'e nuva'ajts axva'ajts. ¹⁸Je'e kajxts ats miitse'e nkojtsjada jetse'e xjóydat juu' atse'e ntaa'kp: je oro juu' ve'e jep janjaatp tuy'oya, ve'em tse'e tuuv je o'yin xjayéptat; jets je poo'p vit, jetse'e mnatyukxóxjadal, ve'em tse'e mkoo'k'iijttinit ax jo'n je jayu juu' ve'e nuva'ajts axva'ajts; jets je vintsoojy, jetse'e je mviijn xpaajmjadal, ve'em tse'e mkoo'k'iijttinit ax jo'n je viints jayu.
¹⁹Ntuknuujmidup ats je'e ve'e pan pan jaty atse'e ntsojktup jetse'e nyaktsaachpaa'tta, ve'emts atse'e ntun jetse'e nuyojk oy dutóndat juu' atse'e ntsajkp; ax tun vinkopk tse'e jetse'e mvinmayumpijttinit, jetse'e xmasooktinit je mko'oy joojntykinda. ²⁰Ve'em xa atse'e ax jo'n to'k je jayu juu' ve'e

kojtspoo'kxp jeja ták'aagui. Pan pants atse'e x'amotunajxp jetse'e je jya'vin duyak'ava'ach, tákapt's atse'e jem jya'vin kajxm jets atse'e n'ítut je'e maat ax jo'n ats je'e ve'e kyunmaatkajy kyunmaat'uu. ²¹ Pan pan tse'e maadaakp, nmo'opts atse'e je kutojkun jetse'e chaanadat ats maat jem ats nkutojkun tsuujntkun kajxm, ve'em ax jo'n atse'e nmaadaaky jets atse'e ntsuuna ats je n'Tee' maat jem kyutojkun tsuujntkun kajxm. ²² Pan pan jaty xa ve'e jem je tyataksk, va'an tse'e du'amotunaxta juu' ve'e je Espíritu Santo va'nuxjudup je jaanchja'vivatajka juu' ve'e nay'amojkijidup jem vuxtojtuk kajpun kajxm."

**Jé vinja'vin je vintsá'kin
juu' ve'e jem tsapjoottm**

4 Ku ya'a ve'e ñajxy, van'itts atse'e n'ix je tsapjootmit it y'ava'ach, ve'em ax jo'n to'k je ták'aka'a jem kuy'avaach. Van'itts atse'e n'amotunajxnuva je ayoock juu' atse'e too'vajkp xmukojs je trompeta jo'n. Jidu'um tse'e vyaajñ: —Petu' yam jets ats mitse'e ntuk'íxut juu' jaty'e'e tónjup kótsjup.

²Tun to'mayjits atse'e je Espíritu Santo xyaknujxkx jem tsapjootm. Jemts atse'e to'k je kutojkun tsuujntkun n'ix. Jem tse'e to'k chüuna. ³Ve'emts je'e ve'e y'ajaj y'atü'kx ax jo'n je jaspe tsaaaj ukpu je cornalina tsaaaj juu' ve'e ta'kxp matskp. Jeja kutojkun tsuujntkun pa'ayi tse'e to'k je ii'tsuts juu' ve'e tsoxk ajajp ata'kxp ax jo'n je esmeralda tsaaaj tyu'kx myátsuk. ⁴N'ixts atse'e ii'px maktaaxk

je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e duna'a'vítup je kutojkun tsuujntkun. Jem tse'e chaanada vye'na nu'ilipx maktaaxk je mójit jáyuda, po'o'p xaxta, jets je oro corona juu' ve'e jem kuvajkmda. ⁵Je kutojkun tsuujntkun juu' ve'e jem itukojkm, jem tse'e tyumpítsum je vítsuk, je añu tyumpuj tyuntsa'pxy, je añu tyumpu'u tyunmaa't. Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm tyoy vuxtojtuk je kujajpa je kutak'xp, je'ets je'e ve'e ñukajtsp je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp je jaanchja'vivatajk maat jem vuxtojtuk kajpun kajxm joma ve'e ñay'amókajada. ⁶Jem tse'e je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm vye'niva to'k je joy it juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je ixun jo'n, tukke'xnajxpts je'e ve'e ax jo'n je cristaajl.

Joma tse'e je kutojkun tsuujntkun, jéjava tse'e víduta numaktaaxk je joojntykiva, tum je viijn tse'e jyayejptup je ñi'kx je kyopk, ve'em jep ñaadup ve'em jeja vyinkujk. ⁷Muto'k je joojntykiva, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je león; je mumejtsk, ax jo'n je tsapkaaj; je mutoojk, ve'em tse'e je vyiijn je y'aaaj ax jo'n je jayu; je mumaktaaxk, ve'em tse'e kye'ex ax jo'n je vijtsun ku ve'e jyeyy. ⁸Nuto'k jaty tse'e tojtuk je kyekun dujayepta, tum je viijn tse'e jyayejptup jem ñi'kxmida kyojmida jets jep kyekun pa'tkup paat. Ka'a tse'e kyojts'atúvada jaxuujun jatso'p. Jidu'um tse'e vya'anda:

Va'ajts, va'ajts, va'ajts,
Maja Vintsán, Nte'yam, mits
tse'e nujom mka'mikuixp,

mits xa ve'le m'ljt, mits tse'e
uxyam m'ijtp, mítsam tse'e
m'ljtnup.

Jidu'um tse'e vya'anda.

⁹Ax vinnaajknáxts je joojntykiva
dumo'oda je majin je jaanchin, je
vintsa'kin, jets je kukojtsun je'e
pane'e tsuujnip jem je kutojkun
tsuujntkun kajxm jetse'e xa'ma
kajx jyoojntyka, ¹⁰vanxup naxpa
tse'e je nu'ii'px maktaaxk müjit
jayu duvinkoxkténada jetse'e
duvinjávada duvintsa'agada je'e
pane'e joojntykip xa'ma kajx, jetse'e
je y'ooro corónada dupamda jem
je kutojkun tsuujntkun vyinkojs
jetse'e jidu'um vya'anda:

11 Maja Vintsán, Nte'yam,
mvinmajtsjup xa mitse'e jetse'e
xjayejpnit je majin je jaanchin,
je vintsa'kin, jets je kutojkun,
mitse'e nujom juu' jaty mpaám;
kux ve'eme'e xtsak,
je'e kajx tse'e nujom juu' jaty
jyeja,
mits tse'e myakjeji.
idu'um tse'e yva'anda.

Je nak axaa'ch

5 Ax je'e pəne'e tsɻ̣unip jem
kutojkun tsɻ̣ujntkun kajxm,
jemts atse'e n'ix y'aka'yɻ̣n ka'm
dumats'it to'k je nak axaa'ch.
Vinja'ats je'e ve'e je nak, ve'em
jeñi'l'kxm ve'em jep y'akujkp.
Vuxtojtuk je'e ve'e je tsa'yɻ̣n
tuk'ana'ach. ²N'ixts atse'e to'k je
makk ángeles juu' ve'e makk kojts.
Jidu'um tse'e vyaajñ:

—¿Pan tse'e duvinmajtsjup jetse'e
je na^k axaa'ch duyak'ava'atsut
jetse'e je cha'yun dupajkjad juu' ve'e
tuk'ana'ach?

³Ax juu' ve'e jem tsapjootm,
ukpū yaja naxviijn, ukpū jep
naxviijn itupa'tkup, ni
pāna tse'e kyave'na juu' ve'e
o'yixjup jetse'e je nāk axaa'ch
duyak'ava'atsūt ukpū du'íxut.
⁴Qoysts atse'e ntunnañuyaaxji
kux ni pāna ve'e kyayakpaaty
juu' ve'e duvinmajtsjup jetse'e
duyak'ava'atsūt ukpū du'íxut.
⁵Van'itts atse'e nuto'k je mújit jayu
xnuujimi:

—Kadi mya'axy. Je'l'e p^ane'e León
yaktijp, je Judá jets je yakkutojkpa
David je chaan je kyooj, je'l'e tse'e
ma^qadaak jetse'e ve'em y'l'o'yixju
jetse'e duyak'ava'atsut je nak
axaa'ch jetse'e je cha'yun dupajkroat.

⁶Van'itts atse'e n'ix to'k tyena.
Carnero Onukts je'e ve'e yaktij.
Jem je'e ve'e tyena joma ve'e
je kutojkuñ tsuujntkuñ, jem
numaktaaxk joojntykiva jets müjit
jayu akojkmda. Ax juu'ts jeme'e
ténip, ve'emts je'e ve'e kye'ex
jets távani ve'e y'uk'aq'k ku ve'e
vyaañ vintsa'kin, van'it tse'e
jyoojntykpajknuva. Vuxtojtuñ
tse'e je vyaj vuxtojtuñ tse'e je
vyiijn. Je vyiijn, je'ets je'e ve'e
ñukajtsp je Espíritu Santo, juu'
ve'e ijtp jem je Nte'yam jya'vin
kajxm jetse'e yakkex to'k it to'k
naxviijn. ⁷Van'itts je'e ve'e ojts
dutukkakonva'ach je nañk axaa'ch
juu' ve'e jem y'aka'yun ka'm
myats'ijtp je'e pane'e tsuunip jem
kutojkuñ tsuujntkuñ kajxm. ⁸Ku
ve'e dukaajin je nañk axaa'ch, van'it
tse'e je numaktaaxk joojntykiva je
je nu'lil'px maktaaxk müjit jayu, je
tse'e duvinkoxkténidu je'e pane'e
yaktijp Carnero Onuk. Kakje'e tse'

je mújit jáyuda jem dúmaqdada
 je arpa kov jets je oro apajkin juu'
 ve'e ojtsta maat je poom. Je poom,
 je'ets je'e ve'e núkajtsp je Nte'yam
 je jyayu je chapkásta. ⁹Ya nam
 uv tse'e tyukvin'aavdu je'e pane'e
 yaktijp Carnero Onúk. Jidu'um tse'e
 y'aavdi:

Mits xa ve'e mvinmajtsjup
 jetse'e xkónut je nak axaa'ch
 jetse'e je cha'yun xpajkjat,
 kux mitse'e vintsákin mvaan,
 mits je m'oolkun kajx tse'e
 xyaknatyukpitsumvaatsjidi
 jetse'e y'ijttinit je Nte'yam je
 jyayu,
 vinxupe'e je ke'xpa,
 nuvinxupe'e je jayu juu' ve'e
 kojtstup oyjuu' ayooka,
 nuvinxupe'e je jayu chaanada
 to'k it to'k naxvijen.

¹⁰Je'eda ve'e tuxpum
 yakkutojkpadá jets tee'tajkta,
 je'e tse'e je Nte'yam
 dumutoondup dumupajktup,
 yakkutojkjadapts je'e ve'e
 je jayu juu' ve'e to'k it to'k
 naxvijen tsuunidup.

Jidu'um tse'e y'aavdi.

¹¹Van'itts atse'e n'ix numay
 ooy je ángeles, fnaal'vítupts
 je'e ve'e je kutojkun tsuujntkun,
 je joojntykivada, jets je mújit
 jáyuda. Millón amts je'e ve'e je
 ángeles vye'nada, nútoojoj núma'a,j,
¹²N'amotunajx ats je'e ve'e ku
 ve'e makk kyotsta. Jidu'um tse'e
 vyaandi:

Je'e pane'e yaktijp Carnero
 Onúk,
 je'e tse'e duvinmajtsjup jetse'e
 je kutojkun yakmooynit jets
 je o'yin, je vijin je kejun jets

je makk, je vintsa'kin, je
 majin je jaanchin, jets je oy
 nukojsin.

Jidu'um tse'e vyaandi.

¹³N'amotunajxpats atse'e nujom
 pan pan jaty'e je Nte'yam pyaam
 juu' ve'e ijttup jem tsapjootm, yaja
 naxvijen, jep naxvijenit itúpa'tkup,
 jets jem maaxy najootm. Jidu'um
 tse'e vyaandi:

Je'e pane'e je kutojkun
 tsuujntkun duutuksuunip
 jets je'e pane'e yaktijp Carnero
 Onúk,
 je'eda tse'e dujayejptinup je
 oy nukojsin, je vintsa'kin,
 je majin je jaanchin, jets je
 kutojkun.

iVe'em tse'e y'ijtnit xa'ma kajx!
 Jidu'um tse'e vyaandi.

¹⁴Je numaktaaxk joojntykiva,
 jidu'um tse'e vyaandi:
 —iAmén!

Van'it tse'e je núl'i'px maktaaxk
 mújit jayu kyoxténidi jetse'e
 duvinja'vidi duvintsákidi je'e
 pane'e joojntykip xa'ma kajx.

Je vuxtojtuk tsa'yun

6 Van'itts atse'e n'ix je'e pane'e
 yaktijp Carnero Onúk, je'e tse'e
 dupajkji muto'k je vuxtojtuk tsa'yun.
 Van'itts atse'e n'amotunajxy je muto'k
 joojntykiva makk kyajts, ve'em ax jo'n
 je anu ya'axy. Jidu'um tse'e vyaajñ:
 —iMinu jets ixu!

²Van'itts atse'e n'ix to'k je poo'p
 caballo. Juu' tse'e tuksunijup,
 jemts je'e ve'e dumats'it to'k je arco.
 Van'it tse'e yakmooyj to'k je corona,
 jetse'e ve'em maadaakpa nujkx.

³Ku ve'e je'e pane'e yaktijp
 Carnero Onúk, je'e tse'e dupajkji

je mumejtsk tsa'yun, van'itts
atse'e n'amotunajxy je mumejtsk
joojntykiva vyaajñ:

—iMinu jets ixu!

⁴Van'it tse'e pyitsum jado'k je caballo, tsaptsts je'e ve'e y'ijt. Juu' tse'e tuktsunijup, yakmooyts je'e ve'e je kutojkun jetse'e duyak'atso'oxtóndat je jayu juu' ve'e tsunidup to'k it to'k naxvijijn jetse'e ve'em duyaknaajk'oo'kjadat vimpit atuj. Yakmooyts je'e ve'e to'k je maja tsojx.

⁵Ku ve'e dupajkji je mutoojk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mutoojk joojntykiva vyaajñ:

—iMinu jets ixu!

Van'itts atse'e n'ix to'k je yak caballo. Juu' tse'e tuktsunijup, jemts je'e ve'e kya'm dumada to'k je ta'yun. ⁶Van'itts atse'e n'amotunajxy jem joojntykiva akojkmda to'k je ayook juu' ve'e vaan:

—To'k kíloji je trigo ku ve'e to'k xaaj dunutún jets mejtsk kilo je cebada ku ve'e to'k xaaj dunutún. Ax ka'a tse'e xyavintókidat je olivos aceite jets je tsaaydum pa'ajk naaj.

⁷Ku ve'e dupajkji je mumaktaaxk tsa'yun, van'itts atse'e n'amotunajxy je mumaktaaxk joojntykiva vyaajñ:

—iMinu jets ixu!

⁸Van'itts atse'e n'ix to'k je po'ts caballo. eo'kunts je'e ve'e xyaaaj juu' ve'e tuktsunijup. Jemts je'e ve'e pyametsju je'e juu' ve'e tyijp oo'kpa it. Yakmooyts je'e ve'e jetse'e duyakkutojkjat to'k viijn je jayu juu' ve'e tsunidup yaja naxvijijn itukujx, jetse'e je jayu duukyak'oo'kut je atso'ox, je yooj,

je pa'am, jets je mu'uk tanuk. Juu' tse'e jatoojk viijn je jayu, ax ka'a tse'e duyakkutojkjat.

⁹Ku je'e ve'e dupajkji je mumugooxk tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jem yojxpejtun pa'tkum je'e je jyootta je jya'venda juu' ve'e je jayu yak'oo'kjudu ku ve'e je Nte'yam dupanajkxti jetse'e je y'ayook du'ava'nidi, ¹⁰makkts je'e ve'e kyojtsti, jetse'e vyaandi:

—Va'ajts Maja Vintsán, mkutyuumphxa mitse'e juu' ve'e mkajtsp, 'vin'ítnumts mits je'e ve'e xtukkuvéttat je naxvijnit jayu juu' aatse'e xyak'oo'ktu?

¹¹Van'itts je'e ve'e yakmooydi je poo'p vit jetse'e yaknuujmidi jets javee'ne'e jyaa'l'k'a'íxtat, van'it paat ku ve'e pyo'okut pan nuvinxupe'e y'oo'ktat je y'utsta je y'ajchta jets je y'utsta je cha'ada juu' ve'e je Cristo duvinja'vidup duvintsa'kidup, juu' ve'e je jayu yak'oo'kjadap ax jo'n je'e ve'e jyajtti.

¹²Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je mutojtu k tsa'yun, van'itts atse'e n'ix jets va'ajts makk'e tyun'ojxi. Yak tse'e vyimpijtni je aampa xaaj, ve'em ax jo'n je yak vit juu' ve'e je jayu natyukxoojxup ku ve'e kyu'oo'kjini. Je nuu'puu jo'n tse'e chaptikajxní je aampa po'o. ¹³Kustajkidu tse'e je maatsa yaja naxvijijn, ve'em ax jo'n je higo kup duyakkustaka je tyaajm ku ve'e je makk poj xyinuyo'oyju.

¹⁴Ve'em tse'e ya tsajmit it tyókini, ve'em ax jo'n je nák yak'axaa'tsni, viijnk tso ve'e yakpaamni nujom je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akojk.

15 Je yakkutojkpatajk juu' ve'e yaja naxvijin, nayyo'tsjidinuts je'e ve'e jep aajntkup jets kopk keets akujkp, nay vanxúpjidava juu' ve'e d_un_umájidup, je tojpatajk je vyintsanda jets je kumeen jáyuda maat je makk jáyuda, je joy_utoompa jáyuda jets je naspaka jáyuda. **16** Jidu'_{um} tse'e d_un_uujmidi je kopk je keets:

—Naxk_ada'_{aku} yam aats nmi'kxm jets aatse'e xyo'otsut, ve'emts aatse'e xkapaa'tut je'e pane'e dutukts_uunip je kutojkun tsuujntkun jets aatse'e xkapaatpat je makk tsaachpaatun juu' ve'e yakjéjap je'e je y'ejkun kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk, **17** kux t_ávani ve'e dupaatni je xaaj ku ve'e je makk tsaachpaatun jyeja. ¿Pan tse'e nvaat d_umuténap?

Je'eda pan pan jatye'e yaktukkonvaatstu je israeejlit jáyuda

7 Van'itts atse'e n'ix numaktaaxk je ángeles tyénada maktaaxk esquina yaja naxvijnit itukujx, ka'a tse'e d_uyakjatta jetse'e pyójut yaja naxvijin ukpu jem maaxy naviinn, jetse'e ni to'ka je kup kyapojuyo'oyut. **2** N'ixpats atse'e jado'k je ángeles, jem je'e ve'e myets joma ve'e je xaaj pyítsum. Jemts je'e ve'e dumaada je tsa'yun juu' ve'e je joojnyt Nte'yam jye'e. Je ángeles tse'e makk d_umukojts je numaktaaxk ángeles juu' ve'e je kutojkun yakmooydu jetse'e d_uyavintókidat ya naxvijnit it jets je maaxy naaj. **3** Jidu'_{um} tse'e dunuujmidi:

—Ka'a tse'e xyavintókidat je naxvijnit it, je maaxy naaj, ukpu

je kup, van'ítnume'e ku aatse'e mpaajmjadat je nNte'yamamda je cha'yun jem vyimpókkumda pan pan jatye'e mutoojnj_udup mupajkj_udup.

4 Van'itts atse'e n'amotunajxy n_uvinxup je'e ve'eda pan pan jatye'e je tsa'yun yakpaajmjidu. Numókupx javujxtkupx_uk maktaaxk mijil tse'e y'ijtti, yaktukkonvaatstu tse'e nujom je jaka'a juu' ve'e je israeejlit jáyuda. **5** Numakmejtsk mijile'e je tsa'yun yakpaajmjidi je Judá je chaan je kyooj, numakmejtsk mijil je Rubén jye'e, numakmejtsk mijil je Gad jye'e, **6** numakmejtsk mijil je Aser jye'e, numakmejtsk mijil je Neftalí jye'e, numakmejtsk mijil je Manasés jye'e, **7** numakmejtsk mijil je Simeón jye'e, numakmejtsk mijil je Leví jye'e, numakmejtsk mijil je Isacar jye'e, **8** numakmejtsk mijil je Zabulón jye'e, numakmejtsk mijil je José jye'e, numakmejtsk mijil je Benjamín jye'eva.

Je numay jayu juu' ve'e po'o'p xaxta

9 Ku ya'a ve'e ñajxy, van'itts atse'e n'ix va'ajts numay a_ul'k je jayu, kamachoovna, jeme'e tyénada je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm jets jem je'e vyinkojkm pane'e yaktijp Carnero Onuk. To'k it to'k naxvijnts je'e ve'e choo'nda, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je aaj je ayook, jets anañujoma je naax je kajp_un. Poo'p xaxts je'e ve'eda. Jem tse'e d_umats'itta je tuu_ux_ux aajy, **10** jetse'e makk kyotsta. Jidu'_{um} tse'e vya'anda:

—Je Nte'yam, juu' ve'e dutukts_uunip je kutojkun

tsuujntkun, jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, xyaktsookumdu tsuum je'e ve'eda.

¹¹Ax anañujoma je ángeles, jemts je'e ve'e vídua dunaat ténada je kutojkun tsuujntkun jets je mújit jayuda maat je numaktaaxk joojntykivada, jetse'e je vyijnda je y'aajta dutukpaatti je it juu' ve'e jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi duvintsa'kidi.

¹²Jidu'um tse'e vyaandi:

iAmén! Je oy nukojsin, je majin je jaanchin, je vijin je kejun, je kukojsun jets je vintsá'kin, je kutojkun jets je makkin, je nNte'yamamda tse'e dujayejpnu p nujom ya'a xa'ma kajx. Amén.

¹³Van'it tse'e nuto'k je mújit jayu ats x'amotutuvi:

—¿Pants ya'a ve'eda juu' ve'e po'o'p xax? Jomas ya'a ve'e chog'nda?

¹⁴Van'itts atse'e nnuujmi:
—Ka'a atse'e nnujava. Nvaat atse'e xvaajnjat.

Van'itts atse'e xnuujmi:

—Je'e xa ya'a ve'eda juu' ve'e je mákk tsaachpaatun duyaknajxtu, pan pan jatye'e je vyit dupojtu jetse'e duyakpoo'pidi je'e je nul'u'pun kajx pane'e yaktijp Carnero Onuk. ¹⁵Je'e kajx tse'e y'itta jem je Nte'yam je kyutojkun tsuujntkun vyinkojkm jetse'e duvijnávada duvintsa'agada jóvum xaaj jóvum tsooj jem myaja tsaptajkm; je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e íxjidinup jayejpjidinup jetse'e y'líjnit je'e maat. ¹⁶Ka'a tse'e je yooj je taatsa

du'ukyaknajxtinit, ka'a tse'e je aampa xaaj y'ukyaktooyyjidinit, ka'ats je'e ve'e je an y'ukpaatidinit, ¹⁷kux je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, juu' ve'e ijtp joma ve'e je kutojkun tsuujntkun, je carnero vinténiva jo'nts je'e ve'e y'ix'ítjadat jetse'e yaknajkxjadat joma ve'e je tsoxk naaj myu'ut juu' ve'e joojntykinyajkp. Je Nte'yam tse'e yakkeekuxjadap nujom je vyinnaajta, ka'a tse'e y'ukyaaxtinit.

Jé muvuxtojtuk tsa'yun jets je poom ajojin juu' ve'e tum je oro

8 Ku ve'e je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e tse'e dupajkji je muvuxtojtuk tsa'yun, van'it tse'e jem tsapjoottm nujom juu' jaty y'amo'tkujx kojkm hora jo'n. ²Van'itts atse'e n'ix je nuvuxtojtuk aangeesta juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ténidup, je'eda tse'e yakmooydu vuxtojtuk je trompeta. ³Van'it tse'e jye'y jado'k je ángeles maat to'k je poom ajojin juu' ve'e tum je oro. Van'it tse'e duvinkuva'ki je poom jojkpejtun jetse'e yakmoojy may je poom jetse'e dutukmaatvintsa'agat je tsapkats juu' ve'e je Nte'yam je jyayu kyojtstup, jem tse'e duvintsa'agat joma ve'e je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, juu' ve'e ijtp jem je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm. ⁴Van'it tse'e je poom jok pyojtuk maat je Nte'yam je jyayu je chapkatsta juu' ve'e je ángeles tyukvinjajkp je poom jojkpejtun juu' ve'e tum je oro, jetse'e jyak jem je Nte'yam vyinkojkm. ⁵Van'it tse'e je ángeles dukaajn je poom ajojin jetse'e duyak'ujts maat je

yojxpejtun jampajk. Van'it tse'e d_{uk}uška'a yaja naxvijin. Ku ve'e ve'em dutuujn, van'it tse'e je vítsuk tyuntaa'puk, je aňu tyumpuj tyuntsa'pxy, je aňu tyumpu'u tyunmaa't, m_{akk} tyun'ojaxini.

Jé trompétada

⁶Van'it tse'e ñay'apajmtkijidi je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e dumatta je trompeta jetse'e d_{utukxo}'oxtat.

⁷Ku ve'e je muto'k ángeles d_{utukxuux} je trompeta, van'it tse'e yaja naxvijin jyeji je taaxt jets je jaajn, je nuu'pun mutaka. Tooy tse'e to'k viijn ya naxvijin it; juu' tse'e Jamejtsk viijn, ka'a tse'e tyoojy; tokyajxpa tse'e je tsoxk k_{up} jets nujom je aajy je ojts.

⁸Ku ve'e je mumejtsk ángeles d_{utukxuux} je trompeta, van'it tse'e jem maaxy najootm yakkex to'k juu' ve'e ve'em íxuvip ax jo'n to'k je maja kopk, tooy tse'e vye'na. Van'it tse'e to'k viijn je maaxy naaj nuu'pun vyimpijtkujx; juu' tse'e Jamejtsk viijn, ka'ats je'e ve'e nuu'pun vyimpijt. ⁹eo'kkajxtu tse'e to'k viijn juu' ve'e jem maaxy najootm joojntykidup; juu' tse'e Jamejtsk viijn, ka'ats je'e ve'e y'oo'kti. Vintokikajxtuva tse'e je barco juu' ve'e ijttu to'k viijn jem maaxy najootm; juu' tse'e Jamejtsk viijn je maaxy naaj, ka'a tse'e je barco jem vyintókidi.

¹⁰Ku ve'e je mutoojk ángeles d_{utukxuux} je trompeta, van'it tse'e to'k je maatsa chaal' jem tsaviiinm, je kuno'kun jo'n tse'e tyoy, jetse'e ñaxkadaaky joma ve'e to'k viijn je maja naaj jets je mo'tpa naaj; juu'

tse'e Jamejtsk viijn je maja naaj jets je mo'tpa naaj, ka'ats je'e ve'e jem ñaxkadaaky. ¹¹Ajénjots je'e ve'e xyaaj je maatsa, ta'am ojts aajy je'e ve'e kyatsapítsum, je'e kajx tse'e je naaj vyimpijtkujx ta'am. Numay tse'e je jayu tyun'oo'kti k_{ux} va'ajts ta'am'e je naaj.

¹²Ku ve'e je mumaktaaxk ángeles d_{utukxuux} je trompeta, van'it tse'e vyintoki to'k viijn je aampa xaaj, je aampa po'o, jets je maatsa; juu' tse'e Jamejtsk viijn je aampa xaaj, je aampa po'o, jets je maatsa, ka'ats je'e ve'e vyintoki. Ve'em tse'e kyakujaj kyakutu'kx je aampa xaaj, je aampa po'o, ukpu je maatsa maktaaxk hora ku ve'e xyuujuni jets maktaaxk hora ku ve'e cho'oini kyoo'tsini.

¹³Ku atse'e n'ix, van'its atse'e n'amotunajxy to'k je ángeles m_{akk} jidu'um vyaajñ, jeyyp tse'e vye'na jem tsajm itukojkm:

—iAyoov xa je'e ve'e je jyootta ka to'k náxap pan pan jaty'e tsuunidup jem naxvijin it kajxm, k_{ux} tun támani xa je'e ve'e jetse'e je janutoojk ángeles d_{utukxo}'oxtat je trompétada!

9 Ku ve'e je mumugooxk ángeles d_{utukxuux} je trompeta, van'its atse'e n'ix to'k je maatsa juu' ve'e tsoo'n jem tsaviiinm jetse'e ñaxkadaaky yaja naxvijin, je maatsa tse'e yakmooy to'k je avaatsun je jot jye'e juu' ve'e ooy tyunkaqaka. ²Van'it tse'e duyak'avaach je jot. Jep tse'e pyítsum je jok, ve'em ax jo'n je maja jantoojntykun jok. Je jok tse'e duyakkoo'tsikajx je aampa xaaj jets ya tsajmit it. ³Jem tse'e

jok akojkm pyítsumdi je tanukta juu' ve'e je paach jo'n íxuvidup, jetse'e naxjeyydi yaja nujom naxvijnit itukujx. Yakmooydu tse'e je tanuk je kutojkun vintso ve'e je jayu duyaktsaachpaa'ttat, ve'em ax jo'n je kaa'pyk je jayu duyaktsaachpaa'ty. ⁴Yaknuujmidu ve'e jets ka'a ve'e duyavintokidat je aajy je ojts juu' ve'e yaja naxvijnit itukujx, ni ti kupa, jets ni tia juu' ve'e tsoxk, je'ejyji ve'e yaktsaachpaa'ttap je jayu juu' ve'e dukajayejtpup je Nte'yam je cha'yun jem vyimp kkum. ⁵Ax ka'a tse'e yakmasoockti jetse'e je jayu duyak'oo'ktat, je'e ve'e jetse'e je jayu duyaktsaachpaa'ttat mugoooxk po'o. Je tsaaachpaat n juu' ve'e yakj jidu, ve'emts je'e ve'e yakjava ax jo'n je jayu je kaa'pyk tyupju. ⁶Ku ve'e ve'em ty njut ky tsjut, jyo'o'k ixtidinup tse'e je jayu vintso ve'e y'oo'ktat, ax ka'a tse'e y'oo'yixjadat; ja'oo'kuva'andap tse'e, ka'a tse'e y'oo'ktat.

⁷ Apaamdukada tse'e je tanuk ax jo'n n may aa'l je caballo juu' ve'e apaamdukada jetse'e y'atso'oxt ndat. Jem tse'e kyuvajkm dujayepta juu' ve'e je oro corona jo'n ke'xp; ve'em tse'e je vyijnda je y'aajta ax jo'n je jayu, ⁸ve'em tse'e je vyaajyta ax jo'n je ta'axtajk je vyaajy, ve'em tse'e je tyaatsta ax jo'n je le n jye'e. ⁹Je pojx n tse'e natyukxojaxjudup ax jo'n je nuxoya. Ve'em tse'e je kyeek n duyakne'emda ax jo'n myotu ku ve'e je caballo may je carro dupavuu'n ku ve'e je atso'ox toonk du'an mada. ¹⁰Jem tse'e tyo'xta jajm dum adada je tyajpu n,

ve'em ax jo'n je kaa'pyk jye'e, juu' ve'e tyukt ptap je jayu jetse'e mugoooxk po'o duyaktsaachpaa'ttat. ¹¹Jyayejptup tse'e to'k juu' ve'e ka'mijidup, je ko'oy aangelests je'e ve'e juu' ve'e j p k q k j tup. Je  ngeles, Abadoonts je'e ve'e yaktij je hebreo aaj. Yakvint kivats je'e ve'e kyats pit sum.

¹²Najx tse'e je muto'k tsaaachto'n n, ax miimpnum tse'e jamejtsk.

¹³Van'it tse'e je mutojtu k  ngeles dutukxuux je trompeta. Van'its atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e p tsump j p maktaaxk esquina itakujkp juu' ve'e jem po om jojkpejt n kajxm juu' ve'e tum je oro jets juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm ijtp. ¹⁴Jidu' m tse'e d nuujmi je  ngeles juu' ve'e dum at je trompeta:

—Mukeja je n maktaaxk  ngeles juu' ve'e muts mada jem joma ve'e je  eufratesit maj  naaj.

¹⁵Ve'em tse'e yakmuk jidi je numaktaaxk  ngeles jetse'e je jayu duyak'oo'kk xtat to'k viijn; juu' tse'e jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'e ve'e duyak'oo'ktat. Yaktukn p ajmtkido ve'e je hora, je xaaj, je po'o, jets je joojnt vin'ite'e yakmuk jadat. ¹⁶N'amotunajxts atse'e n vinxupe'e y'ijtti je tyojpatajkta juu' ve'e je caballo dutukts unidup, n mejtsk m kupx milloonts je'e ve'e y'ijtti.

¹⁷Jidu' mts atse'e xyak'ixti je cab lloda. Juu' tse'e tukts unijidup, je pojx n tse'e natyukxojaxjudup ax jo'n je nuxoya, tsaptsts je'e ve'e je pojx n x x y'ijt, jetspa azuujl, jets po'ts. Je cab lloda, ve'emts je'e

ve'e je kyuvajk y'ijtti ax jo'n je león je kyuvajk, jepts je'e ve'e y'ávup pyítsum je jaajn, je jok, jets je azufre. ¹⁸To'k viijn je jayu juu' ve'e tsuunidup yaja naxviijnit itukujx, je tsaachto'nun tse'e yak'oo'kjudu, je jaajn, je jok, jets je azufre juu' ve'e jep je caballo y'ávup pítsump. Juu' tse'e Jamejtsk viijn je jayu, ax ka'ats je'e ve'e duyak'oo'kti. ¹⁹Jep'e y'ávup jets jem tse'e tyo'xta kajxm dujayepa je caballo je kyutojkunda; ve'em tse'e je tyo'xta yíxuvada ax jo'n je tsaa'n kuvajk, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattup je jáyuda.

²⁰Ax je jáyuda juu' ve'e vintaandu ku ve'e je tsaachto'nun ñajxy, ka'a tse'e dumasookti je kyo'oy joojntykinda, ka'a tse'e duvintsa'ki'atúvidi je ko'oyjáyuvapta ukpu ti jaty'e y'apamnajxtu je oro maat, je plata maat, je bronce maat, je tsaaaj maat, ukpu je kup maat, je'e juu' ve'e ka'íxtup kamótudup jetse'e kyayo'oyda. ²¹Ka'a tse'e vyinmayumpijitti, ka'a tse'e dumasooktuva je yakjayu'oo'kk, je maayk, jets je mee'tsk, jyaal'ktukmaatjayejptuva tse'e je kats je yaa'y je ta'ax juu' ve'e ka'íkap jyayejptup.

**To'k je ángeles je nak
dukon'ijt axaa'tsva'kxy**

10 Van'its atse'e n'ix jado'k je makk ángeles jem tsapjootm chaa'n, vínuts vimpídut. Jem tse'e kyuvajkm je ii'tsuts. Ve'em tse'e je vyiijn je y'aaj y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je aampa xaaj, ve'em tse'e je pyoojy je tyek kye'ex ax jo'n je jaajn. ²Jem tse'e to'k je

nak dukon'it axaa'tsva'kxy, jetse'e je y'aka'yun tek dupuujm jem maaxy nani'kxm jetse'e je y'anajutek dupuujm jeja naxkujx. ³Van'it tse'e makk kyajts, ve'em ax jo'n je león y'aka'atuk. Ax ku tse'e makk kyajts, van'it tse'e myotu vuxtojtuk je aňu ya'axy. ⁴Távani tse'e je vuxtojtuk aňu ya'axy vye'na, van'its atse'e n'ukjavyetuvaajñ. Van'its atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjootm tsog'mp. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—Kadi x'avana juu' ve'e tudukotsta je vuxtojtuk aňu, kadi xjavyet.

⁵Van'it tse'e je ángeles juu' atse'e n'ix tyena jem maaxy nani'kxm jets jeja naxkujx, je'e tse'e je y'aka'yun ka'aj duyakpojtuk jem tsajm tsøy, ⁶jetse'e je Nte'yam duyaknajxy, je'e juu' ve'e xa'ma kajx ijtp jetse'e dupuujm ya tsajmit it, ya naxviijnit it, je maaxy naaj, jets nujom juu' jaty'e ijtp. Van'it tse'e vyaajñ:

—Ka'a xa ve'e y'ukta'ninit. ⁷Ku xa ve'e dupaatnit pan vin'ite'e je muvuxtojtuk ángeles dutukxo'oxut je trompeta, ta tse'e tyunju kyatsju vye'na juu' ve'e je Nte'yam nüpajmtki jetse'e kyayaknujava y'ijt, ve'em ax jo'n je'e ve'e dutuknuja'vi je myutoompada je myupajkpada, je Nte'yam je y'ayook kojtsajxpatajkta.

⁸Je ayook juu' atse'e n'amotunajx jetse'e jem tsapjootm kyada'aky, xmukojsnuvats atse'e, jets atse'e xnuujmi:

—Najkxu xkanu je nak axaa'ch juu' ve'e myaat je ángeles juu' ve'e ténip jem maaxy nani'kxm jets jem naxviinm.

⁹Najkxts atse'e joma ve'e je ángeles jets atse'e n'amotu je nák. Van'itts atse'e xnuujimi:

—Chaja jets ja'lkxu. Je po'ojk pa'ajk jo'n tse'e y'ítut jep m'ávup; ax ku tse'e jem mjootm jye'yat, ta'aminup tse'e.

¹⁰Van'itts atse'e je ángeles je nák ntukkákonaach jets atse'e nju'kx. Ve'em tse'e y'ijt yap ats n'ávup ax jo'n je po'ojk pa'ajk. Ax kuts atse'e nja'lkxxkujx, ta'aminu tse'e yam ats njoottm. ¹¹Van'itts atse'e xnuujimi:

—Tun vinkopk xa je'e ve'e jetse'e xkojtsnajxnuvat je Nte'yam je y'aayook numay je jayu kajxta, may je naax je kajpun kajxta, may je aaj je ayook kajxta, jets numay je yakkutojkpa kajxta.

Je númejtsk jayu juu' ve'e
je tuvakojtsuñ d^upámdap

11 Van'itts atse'e nyakmooyj to'k je kijpxuñ ax jo'n to'k je kapy, jets atse'e nyaknuujimi:

—Najkxu xkijpxu je Nte'yam je myaja tsaptajk jets je yojxejtun. Machovuñ pan nuvinxupta ve'e jep je Nte'yam duvinjávada duvintsa'agada, ²ax ka'a tse'e xkijpxut jep tsaptaktaagujkp, kux je'e ve'e je Nte'yam mooyjyudu pan pan jaty'e ka je israeejlit jáyuvap. Je'e tse'e dutuktee'ndap je va'ajts kajpun vujxtkupxuk mejtsk po'o. ³Atsts je'e ve'e nkéxtap númejtsk je jayu juu' ve'e je tuvakojtsuñ d^upámdap ats kajx, je'e tse'e dukojtsnáxtap je Nte'yam je y'aayook to'k mijl jamejtsk mókupx jatoogupx xaaj, je yak vitts je'e ve'e natyukxóxjadap juu' ve'e je jayu jyayejpp ku ve'e je jayu kyu'oog'kjini.

⁴Je mejtsk olivos kup jets je mejtsk tsintovyeytun juu' ve'e ijttup jem je Maja Vintsán vyinkojkm, je'e tse'e ñukajtsp númejtsk ya jáyuda.

⁵Pan pants ya'a ve'e oyvintsova tonuvaajnjudup, jepts je'e ve'e y'ávup pyítsumut je jaajn jetse'e yaktóyjadat, ve'em tse'e y'oo'ktat opýana pan pane'e oyvintsova tonuvaajnjudup. ⁶Jyayejptup tse'e je kutojkun jetse'e ya tsajmit it duvak'atóktat, ve'em tse'e kyato'ojuñ namvaate'e je Nte'yam je y'aayook dukojtsnáxta, jyayejptuvapts je'e ve'e je kutojkun jetse'e je tsoxk naaj duvakimpíttat nuu'puñ, nay ve'empa ve'e je tsaachto'nun duvakjéjadat yaja naxvijen.

Ve'em je'e ve'e d^utóndat vinxup naxe'e d^utsokta. ⁷Ax ku tse'e

je tuvakojtsuñ duvak'avaadadat, van'it tse'e cho'oxpákjadat je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e tsoo'mp joma ve'e je jot juu' ve'e va'ajts kaak, jetse'e yak'oo'kjadat. ⁸Ku ve'e aq'kani vye'nadat, van'it tse'e je ñi'lkx je kyopk tyándat je ja too' kujk jem kajpun kajxm joma ve'e je nMaja Vintsánamda cryuuzpejt. Yaktijpacts je'e ve'e je kajpun Sodoma, nay ve'empa Egipto.

⁹Toojk xaj jagojkm tse'e je ñi'lkxta je kyopkta tyánut jem, ka'ats je'e ve'e je jayu duvakjáttat jetse'e ñaxtákadat kux y'ixuvaandup je'e ve'e je jayu juu' ve'e tsoo'ndup anañujoma je naax, anañujoma je kajpun, anañujoma je ke'xpá, jets anañujoma je aaj je ayook. ¹⁰Pan pan jaty tse'e joojntykadap to'k it to'k naxvijen, tyukxoonduktapts je'e ve'e ku ve'e y'oo'kti, je xoojntkuñ kajxts je'e ve'e ñamyo'ojadat je

vintsa'kin to'k jado'k kux oo'ktu ve'e numejtsk je jáyuda juu' ve'e je Nte'yam je y'ayook dukojtsnajxtup y'ijt jetse'e pya'muxjidi je tsaachpaatun. ¹¹ Ax ku tse'e toojk xaaj jagojkm aa'k y'ijtti, van'it tse'e je Nte'yam yakjoojntykpajkjidinuva, jetse'e tyénidi. Tsa'kipajktuts je'e ve'e nujom pán pán jaty'e íxjüdu.

¹² Van'it tse'e numejtsk je jáyuda dñ'amotunajxti jem tsapjootm to'k je ayook juu' ve'e makk kojtsp jetse'e ña'muxjidi:

—iPetta Yam!

Van'it tse'e chajpejtti jem vínutz jootm, íxjüduts je'e ve'e je cho'oxpajkpada. ¹³ Tun je'yji tse'e makk tyun'ojaxi jetse'e je kajpún jyaavni to'k viijn, nñvuxtojtuk mijiil tse'e je jayu yak'oo'kjidi je makk ojx. Juu' tse'e jataaxtojtuk viijn, ka'ats je'e ve'e najkx ve'em jya'avvy. Tsa'kiduts je'e ve'e ooy je jayu juu' ve'e vintaandu jetse'e duvakmájidi duvakjaanchidi je Nte'yam, juu' ve'e jem tsapjootm.

¹⁴ Najx tse'e je mumejtsk tsaachto'nun; tun jéjani tse'e je mutoojk.

Jé muvuxtojtuk ángeles maat je trompeta

¹⁵ Ku ve'e je muvuxtojtuk ángeles dutukxuux je trompeta, van'it tse'e yakmotu may je aaj je yo'kt jem tsapjootm. Jidu'um tse'e makk vyaandi:

Uxyam tse'e je Nte'yam jets je Cristo duvakkutojkjadat nujom je jayu pan nñvinxupe'e to'k it to'k naxvijin, je'e tse'e duvakkutojkjadap xa'ma kajx.

¹⁶ Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk mñjít jáyuda juu' ve'e dutuktsuñnidup je tsuujintkunda jem je Nte'yam vyinkojkm, je'e tse'e je vyijnda je y'aajta dutukpaattu je it juu' ve'e jem je Nte'yam vyinkojkm, jetse'e je Nte'yam duvinja'vidi duvintsa'kidi, ¹⁷ jetse'e vyaandi:

Nkukojtsjipts aats mitse'e, Maja Vintsán, Nte'yam, mits tse'e nujom mka'mikujxp, mits xa ve'e uxyam m'ijtp, mítsam tse'e m'ijt, kux mka'mip mitse'e je maja kutojkun jetse'e tumyakkutojk'ukva'añ.

¹⁸ Jotma'ttu xa je'e ve'e je jayu juu' ve'e mtsol'xpajkjüdup to'k it to'k naxvijin, ax ta tse'e je tiempo dupaatni ku mitse'e je tsaachpaatun xpaamnit je m'ejkun kajx jetse'e xmooynit je o'yin pán pán jaty'e mmutoojnjüdup mmupajkjüdup, je'e pan pan jaty'e'e dukojtsnajxtup je m'ayook, pán pán jaty'e'e mits je mjáyuda, pán pán jaty'e'e mvinja'vijidup mvintsa'kijidup, je mñjít je muutskit, ta tse'e je tiempo dupaatni ku ve'e xtukkuvejtnit je tyokin pán pán jaty'e'e tñdøyak'oo'kta je jayu juu' ve'e jem naxvijin it kajxm. Jidu'um tse'e vyaandi.

¹⁹ Van'it tse'e y'avaach je Nte'yam je myaja tsaptajk juu' ve'e jem tsapjootm. Jem tse'e kye'lex je xiixt joma ve'e kaa Jayuk je Nte'yam je kyojtstán. Van'it tse'e je vítsuk

tyuntaa'puk, je añu tyumpu'u
tyunmaa't, je añu tyumpuj
tyuntsa'pxy, ojxi tse'e ya naxvijnit
it jetse'e ooy tyuntaaxti.

Je ta'axtajk jets je na'a ko'otyánukap

12 Van'itts atse'e xyak'ix
jem tsapjootm to'k je maja
nuja'vin, to'k je ta'axtajk juu' ve'e
dujayejpp je xyox ax jo'n je aampa
xaaj. Jep tse'e tyekupa'tkup
je aampa po'o dujayep, jeme'e
kyuvajkm dujayep to'k je corona
juu' ve'e makmejtsk je maatsa
dumaat. ²Yakjejavaampy tse'e
je ta'axtajk to'k je pi'k ónuk, je
tsachpaatun yak'uiju yakya'axyju
je'e kajx ku ve'e je y'ónuk
duyakke'exuva'añ. ³Van'itts atse'e
xyak'ixpa jem tsapjootm jado'k
je maja nuja'vin, to'k je na'a
ko'otyánukap, maj jets tsaps,
vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax,
jeme'e to'k jaty kyuvajkm dumadaa
je corona. ⁴Je tyo'xta tse'e
tyukkusjo'p to'k viijn pán vinxupe'e
je maatsa jetse'e yaja naxvijin
duyaknaxkadaaky. Juu' tse'e
jamejtsk viijn je maatsa, ka'a tse'e
yaja naxvijin duyaknaxkadaaky. Je
na'a ko'otyánukap tse'e napyajjmju
jem je ta'axtajk vyinkojkm, je'e
tse'e du'aix'ijt ku ve'e je ta'axtajk
je y'ónuk kye'exut jetse'e jatyji
dutso'otst. ⁵Yakke'x tse'e to'k
je pi'k mix ónuk je ta'axtajk, je'e
tse'e makk duyakkutojkjap nujom
je jayu pán nuyinxupe'e to'k it to'k
naxvijin chañanada. Tun jatyji tse'e je
y'ónuk yakpajkji jetse'e yakpuujm
joma ve'e je Nte'yam, jem joma ve'e
je kyutojkun tsuujntk. ⁶Ax keek
tse'e je ta'axtajk jetse'e ñujkx jem

vinva'ajts it kajxm, jem joma ve'e je
Nte'yam to'k je it tyuknupajmtkij
jetse'e jem je tukjoojtykin
yakmo'ot to'k miijl jamejtsk
mókupx jatoogupx xaaj.

⁷Van'it tse'e je atso'ox tyoojnji
jem tsapjootm; je yakkutojkpa
ángelos juu' ve'e Miguel duxaaj
jets je y'aangeles, je'e tse'e
dumaat'atso'oxtoondu je na'a
ko'otyánukap maat je kyo'oy
aangelestajkta. ⁸Ax ka'a tse'e
myaadaakti je na'a ko'otyánukap
maat je kyo'oy aangelesta, ka'a
ve'e y'uk'ijttini jem tsapjootm.
⁹Ve'emts je'e ve'e yakpavojpni
je na'a ko'otyánukap, je jujpit
tsaa'n juu' ve'e dunuvintsañikajxp
je ko'oyjayuvaptajkta, je Satanás,
je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'mp
to'k it to'k naxvijin. Je'e maat
je kyo'oy aangelestajkta,
yakkusvippkajxtinuts je'e ve'e yaja
naxvijnit itukujx.

¹⁰Van'itts atse'e n'amotunajxy
to'k je ayook makk vya'añ jem
tsapjootm:

—Ta xa je'e ve'e je tiempo
dupaatni ku ve'e je Nte'yam
duyaktso'okut je jyayu, tats je'e ve'e
duyaknuke'xnatáka je myakkin
jets je kyutojkun, tats je'e ve'e je
tiempo dupaatni jetse'e je Cristo
viinm yakkutojknit, kux távani je'e
ve'e yakpavap pán'e je n'útsamda
je n'ajchamda jets je n'útsamda
je ntsa'aamda jóvum xaaj jóvum
tsooq dunuxa'aip tuy'it jem uu'm
je n'Nte'yamamda vyinkojkm. ¹¹Ta
tse'e je n'útsamda je n'ajchamda
jets je n'útsamda je ntsa'aamda
du'amaadaagada je ñuxa'aiva.
Ve'em tse'e myaadaakti kux je'e

pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e ku'oo'kijidu jetse'e tyuknuvaatsjidi je tyokin, ax ka'ats je'e ve'e cha'kidi jetse'e du'avánadat jets jyaanchja'vidup je'e ve'e pāne'e yaktijp Carnero Onuk, ka'ats je'e ve'e cha'kidi jetse'e je tuvakojtsun dūpámdat je oy kāts je oy ayook kajx óyame'e yak'oo'kjada pan pān jatye'e dūkajaanchja'vidup juu' ve'e kyojtstup. ¹²Xoondūktats n'it miits pan pan jatye'e ijttup yaja tsapjaat. iAx ayoov tse'e miits je mjootta pan pan jatye'e joojntykidup jem naxvijnit it kajxm jets jem maaxy najootm, kux tā ve'e kyada'aky joma ve'e miipta je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dūnūvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajcta; ooyts je'e ve'e tyun'ekju kux ñuja'vip je'e ve'e jets tsojke'e vyintókin!

¹³Ax ku tse'e je na'a ko'otyánu kap dū'ix jets yaja ve'e naxvijin yakkusvipp, van'it tse'e dujomtún dūtitún je ta'axtajk juu' ve'e je pi'k mix ónu k dūyakke'x. ¹⁴Ax je ta'axtajk, yakmooyts je'e ve'e mejtsk je kyekun, ve'em ax jo'n je vijtsun jye'e, jetse'e y'o'yixjut jetse'e jeyyp jem ñajkxut vinva'ajts it kajxm, jékume'e dūkuke'ekut je tsaa'n, jeme'e ñajkxut joma ve'e je tukjoojntykin yakmo'ot toojk joojnt jagojkm. ¹⁵Je tsaa'n, jepts je'e ve'e y'ávup dūyakpítsum je naaj jetse'e dūtukpuyim to'k je majaa naaj, je'e tse'e je ta'axtajk y'uktukyakja'atuvaan. ¹⁶Van'it tse'e je naax dūputajki je ta'axtajk, kux avaatse'e je naax jetse'e dunasjaa'nni je majaa naaj juu' ve'e jep je na'a ko'otyánu kap y'ávup ukpítsum. ¹⁷Je'e tse'e

je na'a ko'otyánu kap ooy tyuntukmujo'tma't je ta'axtajk jetse'e ojts dūtso'oxpúk je ta'axtajk je chaan je kyooj juu' ve'e vintaandu, je'eda juu' ve'e dūkutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jetse'e to'k aaj to'k joot ñaajk'ítjada je Jesucristo maat.

Je nūmejtsk na'a atsa'kip tānu

13 Ku atse'e nteni jem po'o jootm jeja maaxy nāpa'ayi, van'it ts e n'ix to'k je na'a atsa'kip tānu pyítsum jem maaxy najootm, vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax. Jem tse'e to'k jaty vaj kajxm dujayed to'k je corona; ax jem tse'e kuvajk kajxmda javyet to'k je ayook juu' ve'e je Nte'yam ooy dūtunvinkojtspejtp. ²Je na'a atsa'kip tānu juu' atse'e n'ix, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je kuxyupuj, ve'em tse'e je tyek ax jo'n je oso jye'e, ve'eme'e je y'aaj ax jo'n je león jye'e. Je na'a ko'otyánu kapt je'e ve'e mooyju je myakkin jets ooy je kyutojkun. ³To'k je na'a atsa'kip tānu je kyuvaajk, ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n kuy'aa'k kux'e'e majaa xya'ajki; ax taaynuts je'e ve'e je xya'ajka. Atuva atoki tse'e anañujoma je jayu tyuntaandi juu' ve'e to'k it to'k naxvijin tsuunidup jetse'e je na'a atsa'kip tānu dūpanajkxti ⁴jetse'e dūvinja'vidi dūvintsa'kidi, jetse'e vyaandi:

—¿Pants vine'e ax jo'n je na'a atsa'kip tānu? ¿Pan tse'e o'yixjup jetse'e dūtso'oxpákut?

⁵Yak'itumooysts je'e ve'e je na'a atsa'kip tānu jetse'e namyájjup kyótsut jetse'e je Nte'yam

duvinkojtspétut, jetse'e dujayéput je kutojkun vujxtkupxuk mejtsk po'q. ⁶Ax ve'emts je'e ve'e dutuijn, vyinkojspejt je'e ve'e je Nte'yam jets pan pan jatye'e ijttuvap jem tsapjoom, kyo'loñukojtsiva tse'e je it joma ve'e je Nte'yam chuuna. ⁷Yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e je Nte'yam je jayu duts'o xopákut jetse'e du'amaqadaagat. Nay yakmooyvats je'e ve'e je kutojkun jetse'e duka'mikáxut to'k ka'ajyji je jayu juu' ve'e tsunidup to'k it to'k naxvijin, anañujoma je ke'xpa, anañujoma je naax je kajpun, jets anañujoma je aaj je ayook. ⁸Je na'a atsa'kip tánuk tse'e vyinja'vidup vyintsá'kidup nujom je jayu juu' ve'e tsunidup to'k it to'k naxvijin, je'e pan pan jatye'e je xyaaj ka'ijtp javyet jep nak kujxp joma ve'e javyet je xyaajta ka'anume'e ya it choog'nduk vye'na pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidiun. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onúk, je'ets je'e ve'e duka'mip je nak.

⁹iPan pan jatya xa ve'e jem je tyaatsk, va'an tse'e dulamotunaxta! ¹⁰Pan pan xa ve'e je jayu dumajtstup, mach tse'e y'ijttuvat; pan pan tse'e je tsojx maat yakjayu'oo'ktup, nay je'e jyam tse'e tyuk'oo'ktinuvap. Je'e kajx tse'e, je'eda pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je jayu, va'an tse'e makk aaj makk joot duyaknaxta pan ti tsaachpaatune'e juu' ve'e tukkáda'akjadap jetse'e ijtp dujaanchjávadat je Nte'yam.

¹¹Van'itts atse'e n'ix jado'k je na'a atsa'kip tánuk, naxviinmts je'e ve'e pyítsum, mejtsk vájax, je

carnero ónúk vaj jo'n kye'ex. Ax vanxúp tse'e kyojtspa ax jo'n je na'a ko'otyánukap. ¹²Ve'em tse'e je kutojkun duyaktún je muto'k na'a atsa'kip tánuk kajx, jetse'e dutún jetse'e je jayu pan nuvinxu

e' chañnada to'k it to'k naxvijin, jetse'e duvinjávadat duvintsagadat je muto'k na'a atsa'kip tánuk, je'e juu' ve'e tsooknu je myaja xa'ajka. ¹³Tyoompa je'e ve'e je mújit nuja'vin, je'e paat tse'e ve'em dutúujiu' jetse'e je jaajn duyaktsaga'n jem tsajviinm jetse'e duyaknaxkády yaja naxvijin jeja je númay jayu vyinkujk. ¹⁴Ax yakmooy tse'e je kutojkun jetse'e je mújit nuja'vin dutónut jeja je muto'k na'a atsa'kip tánuk vyinkujk, je'e tse'e tyukvin'aa'ndu pan pan jatye'e tsunidup to'k it to'k naxvijin jetse'e dutukpavaandi jetse'e dupámdat je na'a atsa'kip tánuk je y'apamnax juu' ve'e duyajejp je maja xa'ajka juu' ve'e ku'oo'kum kuy'ijt jetse'e jyaa'kjoojntyki. ¹⁵Je mumejtsk na'a atsa'kip tánuk tse'e je kutojkun yakmooy jetse'e dujoojntykinmo'ot je muto'k na'a atsa'kip tánuk je y'apamnax, ve'em tse'e je apamnax kyótsút jetse'e duyakjay'oo'kjut pan pan jatye'e kavinja'vijup kavintsákijup. ¹⁶Tyuumpts je'e ve'e jetse'e anañujoma, je mújit je muutskit, je kumeen jayu jets je ayoova jayu, je naspaka jayu jets je joyútoompa jayu, je'e tse'e yakpaajmjadap to'k je ixta'nún jem y'aka'yún ka'm ukpu jem vyimpókkum. ¹⁷Ni pana tse'e kyoo'k'l'o'yixjinit jetse'e jyóyut ukpu tyoo'kut pan ka'a ve'e duyaye p je ixta'nún, je na'a atsa'kip

tánuk je xyaaj ukpu je na'a atsa'kip
 tánuk je myacho'vun.¹⁸ Je vijin
 je kejun xa ya'a ve'e chajkp jets'e
 duvinmótuvut pán ti je'e ve'e je
 macho'vun tyipp. Pán pane'e je vijin
 je kejun ooy dütunjayejpp, va'an
 tse'e dupayo'oyu je macho'vun.
 To'k je yaa'tyajk je xyaajts je'e ve'e.
 Ve'ets je'e ve'e je macho'vun, tojtük
 mókupx jatoogupxuk tojtük.

Ku y'aavdi je nümókupx
 javujxtkupxuk maktaaxk
 miijl jáyuda

14 Van'itts atse'e n'ix je'e
 pane'e yaktijp Carnero
 Onuk, jemts je'e ve'e tyena kopk
 kajxm juu' ve'e Sión duxaqaj. Jemts
 je'e ve'e dumáadada vye'ná
 nümókupx javujxtkupxuk maktaaxk
 miijl je jáyuda juu' ve'e dujayejptup
 jem vyimpókkum javyet je xyaaj
 pane'e yaktijp Carnero Onuk jets
 je Tyee' je xyaaj.² Van'itts atse'e
 n'amotunajxy je uv jem tsapjootm,
 ve'emts je'e ve'e myotu ax jo'n
 je maja naaj y'uul's tyinun jets ax
 jo'n je aňu tyumpu'u tyunmaa't,
 ve'em ax jo'n je nümay jayu
 kyovda je y'aarpa maatta.³ Je
 nam uvts je'e ve'e y'aavdúp jem
 je kutojkun tsuujntkun vyinkojkm,
 jem je nümaktaaxk joojntykiva
 vyinkojkmda jets jem je müjít
 jayutajk vyinkojkmda. Ni pana tse'e
 kya'o'yixju jetse'e dujátut je uv; je
 nümókupx javujxtkupxuk maktaaxk
 miijl jáyujida ve'e dujajttup je uv,
 je jayu pan pán jatye'e ve'nidu
 yaja naxvijjn jetse'e je tyokin
 tyuknuvaatsjidi je'e pane'e yaktijp
 Carnero Onuk.⁴ Je jáyuts je'e
 ve'eda juu' ve'e kanaajkjavyákijidu

maat je ta'axtajkta, va'ajsts je'e
 ve'e ñaajk'ítjada jetse'e dumanajkxta
 je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk
 oyjoma pán joma je'e ve'e ñujkx.
 Je jáyuda tse'e juu' ve'e je tyokin
 yaktuknuvaatstu, ve'emts je'e
 ve'eda ax jo'n je tajjm juu' ve'e
 ta'mitoo'vajkp jetse'e yaktukmuyax
 je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp
 Carnero Onuk,⁵ ni vinxúpats je'e
 ve'e kyataayada, va'ajts joot jáyuts
 je'e ve'eda.

Juu' ve'e kyojtstu je
 nütoojk aangelesta

6Van'itts atse'e n'ix jado'k je
 ángeles jyeyy jem tsajviinm. Jem
 tse'e dumáada je oy kats je oy
 ayook juu' ve'e xa'ma kajx ijtp
 jetse'e yaktukka'amáyut pán
 pán jatye'e joojntykidup to'k it
 to'k naxvijjn, anañujoma je naax
 je kajpún, anañujoma je ke'xpa,
 jets anañujoma je aaj je ayook.

7Jidu'um tse'e makk vyaajñ:
 —Vinjávada vintsa'agada
 je Nte'yam jets yakmájada
 yakjaanchada, kux távani je'e ve'e
 je tiempo dupaatni pán vin'ite'e je
 jayu dutokimpayo'ynit. Vinjávada
 vintsa'agada je'e pane'e dupaam ya
 tsajmit it, je naxvijnit it, je maaxy
 naaj, jets joma jatye'e je naaj
 myu'ut.

8Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je
 ángeles juu' ve'e vaan:

—iTávani xa ve'e vyintókini!
 iTávani xa ve'e vyintókini je
 babilóniait ciudad, je'e kajx ku
 ve'e dutuk'ix je kyo'oy too' je jayu
 pan nuvinxupe'e chaanada to'k it
 to'k naxvijjn jetse'e dutukpajkti je
 kyo'oy too'!

⁹Van'it tse'e pyanajkxji jado'k je ángeles juu' ve'e makk jidu'um vaan:

—Pan pan xa ve'e duvinja'vip duvintsa'kip je na'a atsa'kip tnuk jets je y'apamnax, jetse'e namyasa'akju jetse'e yakpuuymja je y'ixta'nun jem vyimpkkum ukpu jem kya'm, ¹⁰je Nte'yamts je'e ve'e mooyjinup je makk tsaachpaatun juu' ve'e nupaajmtki nujom je'eda juu' ve'e je ko'oy too' dupanajkxtup, je'e kajx tse'e dumu'ekju; je jaajn maat je azufre, je'e tse'e tyukyaktsaachpaattinup jeja je va'ajts joot ángeles vyinkujka jets jeja je'e vyinkujk pane'e yaktijp Carnero Onuk. ¹¹Xa'ma kajx tse'e pyojojknit je jok joma ve'e chaachpaattinit, ni je vin'ita ve'e je poo'kxtkun dukoo'kjayejptinit je'e pan pan jatye'e duvinja'vidup duvintsa'kidup je na'a atsa'kip tnuk jets je y'apamnax, ukpu yakpaajmjada je ixta'nun, je na'a atsa'kip tnuk je xyaj. ¹²Va'an tse'e je makk aaj je makk joot dujayepta pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je jyayu, je'eda pan pan jatye'e dukutyoondup je Nte'yam je pyava'nun jetse'e ijtp napymjada je Jesucristo maat.

¹³Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook juu' ve'e jem tsapjootm tsoo'mp, jets atse'e xnuuymji:

—Javyetu ya'a: “Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e uxyam oo'ktup jets pan pan jatye'e jaa'k'oo'ktap kux'e je Maja Vintsn dujaanchjvada.” Jidu'um tse'e javyetu. “Xoonduvam xa je'e ve'eda, kux ku ve'e ve'em y'oo'ktat, tvani tse'e dutukva'atsta vye'na

je tsaachpaatun jetse'e je Nte'yam dukajaa'tyki je y'oy je'e juu' ve'e tudutonda tdukotsta.” Jidu'um tse'e vya'añ je Espritu Santo.

Je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjjap yaja naxvijin

¹⁴Van'itts atse'e n'ix to'k pak je poo'p vnnts. Jem tse'e vnnts ni'lxxm to'k chuuna pane'e ke'xp ax jo'n je yaa'tyajk, jemts je'e ve'e kyuvajkm dujayed to'k je oro corona jetse'e jem dumats'it to'k je jajpax hoz. ¹⁵Van'it tse'e jem maja tsaptajkm pyitsum jado'k je ángeles juu' ve'e makk jidu'um na'muxjup:

—Yaktonu je mhooz kux tvani ve'e je tiempo dupaatni ku ve'e yakpakmojknit juu' jatye'e tutya'ma jem naxvijnit it kajxm.

¹⁶Van'it tse'e je'e pane'e jem vnnts ni'lxxm tsuunip, je'e tse'e duyaknajx je hyooz yaja naxvijnit itukujx jetse'e dupakmojkni juu' jatye'e tutya'ma.

¹⁷Van'it tse'e jado'k je ángeles pyitsum jep maja tsaptujkp juu' ve'e jem tsapjootm, jem tse'e dumaqdiva je hoz. ¹⁸Van'it tse'e pyitsumpa jado'k je ángeles joma ve'e je yojxpejtun, je'e tse'e je jaajn duyakkutojkjiip jetse'e makk jidu'um dunuuymji je ángeles juu' ve'e je hoz dumaat:

—Yaktonu je mjajpax hoz jets pakmojkni je tsaaydum juu' ve'e tutya'ma jem naxvijnit it kajxm, kux tvani ve'e cha'amy.

¹⁹Van'it tse'e je ángeles duyaknajxy je hyooz yaja naxvijnit itukujx jetse'e dutukpakmojkni je tsaaydum. Jem tse'e vye'na to'k je maja apajkin. Van'it tse'e je ángeles je tsaaydum

düpuujm jem apajkin joottm joma ve'e yakmaaq'kxut. Je'ets ya'a ve'e ñukajtsp je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam yakjéjap je jyot'a'nnun kajx. ²⁰ Myujékumip tse'e je kajpun joma ve'e je tsaaydum yakmuu'kx. Jem tse'e apajkin joottm pyítsum je nuu'pun juu' ve'e je'yp je vaat joma ve'e je caballo je y'ajén yakpuujmja, majktupx legua jo'n tse'e yo'oy je nuu'pun.

**Je aangelestajk juu' ve'e dujayejptup
je vuxtojtuk oro apajkin**

15 N'ixts atse'e jem tsapjootm jado'k je maja nuja'vin juu' ve'e tyuk'atúvip—nuvuxtojtuk je ángeles juu' ve'e dujayejptup je vuxtojtuk tsaachto'nnun juu' ve'e ux'o^{ok}ip, ux'o^{ok}ipts je'e ve'e kux je'e ve'e tyukkukáxadap je makk tsaachpaatun juu' ve'e je Nte'yam ñupaajmtki je jyot'a'nnun kajx.

² N'íxpats atse'e juu' ve'e ke'xp ax jo'n je maaxy naaqj juu' ve'e je ixun jo'n, je jaqjn mutaka. Jéjats je'e ve'e pya'ayi tyénada vye'na je'e pan pan jatye'e du'amaqadaaguidu je na'a atsa'kip tánuk jets je y'apamnax, je'e juu' ve'e d^ukakuvajktu jetse'e pya'muxjadat je xyaaq ukpu je myacho'vun, jem tse'e dujayepta je arpa kov juu' ve'e je Nte'yam moojyjudu. ³ Y'aavdupts je'e ve'e to'k je uv juu' ve'e je Moisés je y'uv jets je'e je y'uv pane'e yaktijp Carnero Onuk. Jiduum tse'e y'avda:

Mnumájip mnuaanchip xa
mitse'e jets atúvats je'e ve'e
nujom juu' jatye'e mtuump
mkajtsp,
Maja Vintsán, Nte'yam, mits
tse'e nujom mka'mikujxp.

Tuv jets va'ajts tse'e je mnaa' je mto'o',
mits tse'e nujom je naxvijnit
jayu myakkutojkjikujxp.
⁴ ¿Pants mitse'e mkayakmájajap
mkayakjaanchajap?, Maja
Vintsán.
¿Pants mitse'e mkavinjávajap
mkavintsa'agajap?
Mitsji xa ve'e to'k
mnuva'ajtsjootip,
míndap tse'e nujom je jayu pan
nuvinxup to'k it to'k naxvijin
jetse'e mvinja'vijidinit
mvintsa'kijidinit,
kux ta ve'e yak'ix jets pyaatyp
y'akeeguip je'e ve'e juu'
mitse'e mtuump mkajtsp.

Jiduum tse'e y'avda.
⁵ Van'itts atse'e n'ix je maja tsaptajk y'ava'ach jem tsapjootm; yak'ixp tse'e jem maja tsaptajkm je it juu' ve'e munuyojk je kunoo'kxun dumaat.
⁶ Jem tse'e pyítsumdi je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e dujayejptup je javuxtojtuk tsaachto'nnun, je'e tse'e xyojxjudup je va'ajts lino vit juu' ve'e ajajp ata'kxp jetse'e to'k je oro cinta d^ukak'ajenju. ⁷ Van'it tse'e nuto'k je joojntykiva je ángeles dumooydi kakto'k je oro apajkin ojts maat je makk tsaachto'nnun juu' ve'e je jyot'a'nnun kajx yakjéjip je Nte'yam, juu' ve'e xa'ma kajx joojntykip. ⁸ Ax je maja tsaptajk, je jokts je'e ve'e yak'ojtsju juu' ve'e yakjéjip je Nte'yam je myajin je jyaanchin kajx jets je kyutojkun kajx. Ax ni pana tse'e kya'o'yixju jetse'e jem tyákat, van'ítnume'e ku ve'e kyukajxinit je vuxtojtuk tsaachto'nun juu' ve'e je nuvuxtojtuk ángeles yaknaxkaqda'aktap yaja naxvijin.

**Jé vuxtojtuk apajkin juu' ve'e
je makk tsaachto'nun dumaaat**

16 Van'itts atse'e n'amotunajxy
to'k je makk ayook juu'
ve'e jem majta tsaptajkm pyitsump
jetse'e jidu'um dunuujimi je
nuvuxtojtuk ángeles:

—Najkxtats xtuktemvaach'atsta jem
naxvijnit it kajxm je vuxtojtuk
apajkin juu' ve'e dumaaat je makk
tsaachto'nun juu' ve'e je Nte'yam
yakjéjip je jyot'a'nun kajx.

2 Van'it tse'e je muto'k ángeles
dutuktemvaach je apajkin yaja
naxvijnit itukujx. Van'it tse'e
nujom je jáyuda juu' ve'e dujayejptu
je na'a atsa'kip tānuk je y'ixta'nun
jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je
y'apamnax, je'e tse'e pitsumuxjudu
je ko'opyo'oitsap juu' ve'e makk
tumpajkp.

3 Van'it tse'e je mumejtsk ángeles
dutuktemvaach je apajkin jem
maaxy najootm. Van'it tse'e
je maaxy naaj nuu'pun vyimpijt,
ve'em ax jo'n je oo'kpa je ñuu'pun;
nax'oo'kkajxtu tse'e nujom juu'
jaty'e joojntykidup jem maaxy
najootm.

4 Van'it tse'e je mutoojk ángeles
dutuktemvaach je apajkin jem
maja najootm jets joma jaty'e
je naaj myu'ut; nuu'pun tse'e
vyimpijtkujx je naaj. **5** Van'itts atse'e
n'amotunajxy je ángeles juu' ve'e je
tsook naaj duka'mip. Jidu'um tse'e
vyaajñ:

—Maja Vintsán, va'ajts Nte'yam,
mits xa ve'e uxyam m'lajtp, mítsam
tse'e m'lajt, pyaatyp y'akeeguipts je'e
ve'e juu' ve'e tuxtún ku ve'e jidu'um
tumtokimpayo'oy, **6** kux je'eda ve'e

duyakyo'ydu je ñuu'pun je mjayu
maaqat je m'ayook kojtsnajxpatajkta.
Ax tats mits je'e ve'e xtuk'oo'kta
je nuu'pun je jáyuda juu' ve'e
ve'em játkidu, kux ve'eme'e
duvinmátsjada.

7 N'amotunajxpats atse'e je ayook
jem joma ve'e je yojxejtun.
Jidu'umts atse'e nmotu:

—Ve'emam xa ve'e, Maja Vintsán,
Nte'yam, mits xa ve'e nujom
mka'mikujxp, tūvts mitse'e
mtokimpayo'oy jets pyaatyp
y'akeeguijp je'e ve'e juu' mitse'e
mtuump mkajtsp.

8 Van'it tse'e je mumaktaaxk
ängeles dutuktemvaach je apajkin
jem je aampa xaaq ni'kxm;
yakmooy tse'e je aampa xaaq je
kutojkuñ jetse'e je y'anin je jayu
dutukyaktóyut. **9** Anañujoma
tse'e je jayu ooy tyuntooydi. Ka'a
tse'e vyinmayumpijtti, ka'a tse'e
dumasookti je kyo'oy joojntykinda,
ka'a tse'e je Nte'yam duyakmájidi
duyakjaanchidi, vyinkojspejttu
tse'e je Nte'yam, juu' ve'e duka'mip
je vuxtojtuk tsaachto'nun.

10 Van'it tse'e je mumugooxk
ängeles dutuktemvaach je apajkin
jem je na'a atsa'kip tānuk
kyutojkuñ tsuujntkuñ kajxm.
Van'it tse'e kyoo'tsikujx joma
ve'e yakkutuk. Van'it tse'e je jayu
tyunnatyotstso'tspajkjidini je'e kajx
ku ve'e ooy tyuntsaachpaaatti, **11** ax
ka'ajyam tse'e dumasookti je kyo'oy
too'da, vyinkojspejttujujame'e je
Nte'yam, juu' ve'e jem tsapjootm,
je'e kajx ku ve'e chaachpaa'tta
jetse'e pyo'otsta.

12 Van'it tse'e je mutojtuk ángeles
dutuktemvaach je apajkin jem

Éufrates maja najootm; taatsnu tse'e je maja naaj jetse'e je too' duyaktaajnjidi joma ve'e náxtat je yakkutojkpatajk juu' ve'e tsqo'ndup jem joma ve'e je xaaj pyítsum.

¹³ Van'itts atse'e nlix ntoojk je ko'oyjáyuvapta, je potya'av jo'n y'íxuvada, je'e tse'e pítsumdu jep je na'a ko'otyánukap y'ávup, jep je na'a atsa'kip tánuk y'ávup, jets jep je'e y'ávup juu' ve'e natyijup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa. ¹⁴ Ya ko'oyjáyuvapta tse'e je mójit nujavin dutoondup, je'e tse'e npítsumdu jetse'e duyaknay'amókajadat nujom pan pan jatye'e duyakkutojkjidup je jayu pan nvinxupe'e to'k it to'k naxvijin chaanada jetse'e y'atso'oxtóndat ku ve'e dupaatnit je xaaj juu' ve'e nupaajmtki je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp. ¹⁵ Amotunaxta juu' ve'e je Jesucristo kyajtsp: "Tun to'mayji xa atse'e nmiinnuvat, ve'em ax jo'n je mee'tspa jye'ya ku ve'e je jayu dukanujava. Xoon xa je'e ve'eda pan pan jatye'e nakyujoojntykijidup jetse'e je vyit apaamduka dujayepta kux kadi ve'e ve'em y'itta ax jo'n je jayu juu' ve'e ijttup nuva'ajts axva'ajts jetse'e yakmu'ixta yakmupetta jetse'e cho'otyónda." Jidu'um tse'e vya'añ. ¹⁶ Yaknay'amojkijidu tse'e je yakkutojkpatajk jem je it juu' ve'e duxaaj Armagedón. Hebreo aajts je'e ve'e.

¹⁷ Van'itts tse'e je muvuxtojtk ángeles dutuktemvaach je apajkin jem poj jootm. Van'itts atse'e n'amotunajxy to'k je ayook jem maja tsaptajkm juu' ve'e jem tsapjootm,

jem joma ve'e je Nte'yam je kyutojkun tsuujntkun. Jidu'um tse'e vyaajñ:

—iTávani xa ve'e tyunju kyatsju!

¹⁸ Van'itt tse'e je vitsuk tyuntaa'pukni, je añu tyumpo'oni tyunmoo'tni, je añu tyumpajni tyuntsa'pxni, makk tse'e tyun'ojxini ya naxvijin it; ni vin'ita xa ve'e je ojx kyanaxy ve'em ax jo'n je'e ve'e najxy. ¹⁹ Je babilóniait ciudad, toojk viijnts je'e ve'e napyaajmjini ku ve'e y'ojxi; muja'vikajxtinu tse'e nujom je kajpun pan vinxup to'k it to'k naxvijin. Van'itt tse'e je Nte'yam dujaal'myejts je babilóniait ciudad jetse'e duyaknáxut je tsaachpaatun juu' ve'e tyuknukejx je jyot'a'nun kajx. ²⁰ Kutokikajx tse'e nujom je kopk je keets jets je naax juu' ve'e jem maaxy naaj akojkm.

²¹ Kustajkiva tse'e je mójit taaxt jem tsajviinm jetse'e naxkdaaky je jayu n*il'kxm*; toojk arroba naxysts je'e ve'e jyémutsa y'ijt to'k jaty. Vyinkojtspejtu tse'e je jayu je Nte'yam je'e kajx ku ve'e je taaxt makk ooy tyunyaktsaachijidini.

Ku yaktokimpayo'ynit je numájiva ko'otya'axap

17 Van'itts atse'e xnumuijn nto'k je ángeles juu' ve'e dujayeptup tuy'it je vuxtojtuk apajkin, jets atse'e xnuujmi:

—Minu jets ats mitse'e ntuk'íxut vintso' ve'e chaachpaatnit je numájiva ko'otya'axap juu' ve'e tsuunip jem maaxy nañi'kxm. ² Je naxvijin yakkutojkpatajk, ta tse'e je ko'otya'axap dutukmaattónda juu' ve'e ka óyap; jets pan pan jatye'e joojntykidup yaja naxvijin itukujx,

ta tse'e ñatyukmo'okjada je kyo'oy
je'e juu' ve'e tyoondup ku ve'e
dúpanajkxta je ko'otya'axap je tyoo'.

³Van'itts atse'e je ángeles
xyaknujkx je Espíritu Santo je
kyutojkun kajx jem vinv'aajts it
kajxm. Jemts atse'e xyak'ix to'k je
ta'axtajk dütuktsuuna to'k je tsapts
na'a atsa'kip tánuk. Jem tse'e je
tánuk tuknujakyux ñil'kxm kyojm
may je ayook juu' ve'e je Nte'yam
dúvinkojtspejtp, vuxtojtuk kuvajkax
jets majk vájax. ⁴Je ta'axtajk, je
tso'ojmk vit jets je tsapts vitts
je'e ve'e jyayejpp; je oro, je tsújít
tsaaj, jets je perlas, je'e tse'e
natyuknaajktsojapajkjup. Jem tse'e
kyá'm dumats'it to'k je tuk'a'ooguin
juu' ve'e tum je oro, ojsts je'e ve'e
maat juu' jatye'e axaa'kp jets je
ko'otya'axap je tyo'nun. ⁵Jempa
tse'e vyimpókkum javyet to'k je
ayook juu' ve'e jidu'um vaamp: "Je
babilóniait ciudad, je ko'otya'axap
juu' ve'e to'k ka'ajyji je naxviijin
jayu dütuk'ixp je kyo'oy je'e jets
nujom juu' jatye'e axaa'kp ijtp
yaja naxviijin itukujx." ⁶Van'itts
atse'e n'ix jets mookjup je'e ve'e
je ta'axtajk, je Nte'yam je jyayu
je ñuu'pue'e natyuknaajkmookju
jets je'e jye'eda pan pan jatye'e
yakjay'oo'kjudu je'e kajx ku ve'e
je Jesús je y'ayook dúyakva'kxtkti.
Atuva atókits ats je'e ve'e
ntuntuktaajñ. ⁷Van'itts atse'e je
ángelos xnuijimi:

—¿Tyajxse'e atuva atoki xtuktáñ?
Va'ants ats mitse'e ntuk'ixu pan
ti je'e ve'e je ta'axtajk ñukajtsp
jets je na'a atsa'kip tánuk juu'
ve'e tyuktsuunip, je'e juu' ve'e
vuxtojtuk kuvajkax jets majk vájax.

⁸Je na'a atsa'kip tánuk juu' ve'e
tux'ix, je'ets je'e ve'e ñukajtsp
to'k juu' ve'e jémani joojntyki, ax
ka'a tse'e uxyam y'uk'ijtni, ux'ook
tse'e pyítsumut jep kaak jótup
namka'anume'e vyintoki. Ax kuts
je'e ve'e pyítsumut, xuputókits
je'e ve'e tyándat je jayu juu' ve'e
íxjudup, je jayu juu' ve'e yaja
naxviijin itukujx, juu' ve'e je xyaaj
ka javyétap jep libro kujxp joma
ve'e javyet ku ve'e ya it choo'ntk je
xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx
joojntykidinup.

⁹'Uxyamts atse'e nnukótsut juu'
ve'e je vijin je kejün chajkp jetse'e
yakvinmótvut. Je vuxtojtuk
kuvajk, je'ets je'e ve'e ñukajtsp
je vuxtojtuk tonun juu' ve'e
je ta'axtajk tyuktsuunip. ¹⁰Nay
vanxúpjyam tse'e je kuvajkta,
nuvuxtojtuk je yakkutojkpadats
je'e ve'e ñukajtsp. Numugooxk
je yakkutojkpada, tats je'e ve'e
vyintókida, to'k tse'e juu' ve'e
uxyam yakkutojkp, jets jado'k
ka'anum tse'e yakkutuk. Ax ku
tse'e je'e yakkutókut juu' ve'e
kayakkutojkpn, ka'a tse'e jek
yakkutókut. ¹¹Je na'a atsa'kip
tánuk juu' ve'e joojntyki jetse'e
uxyam kyoo'k'ijtni, je'e tse'e
je mutoodojtuk yakkutojkpa;
kux myaatinavyaa'njup je'e ve'e
je nuvuxtojtuk yakkutojkpada, je'e
kajxts je'e ve'e yakmachav ax jo'n
nuto'k je'eda; ux'ookts je'e ve'e
vyintókiyut.

¹²'Je majk vaj juu' ve'e tux'ix,
numajk je yakkutojkpadats
je'e ve'e ñukajtsp juu' ve'e
kayakkutojkupna; ax yakmo'odapt
je'e ve'e jetse'e dumaaatyakkutókut

to'k hora je na'a atsa'kip tanuk.
13 Je numajk yakkutojkpada,
kojtsmukts je'e ve'e juu'
dujayepta, myo'odapts je'e ve'e je
kyutojkunda je na'a atsa'kip tanuk,
14 myaa't'atso'oxtondapts je'e ve'e
pane'e yaktijp Carnero Onuk. Ax je'e
pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e
ts'e amaaadaagajadap, kux Vintsan
je'e ve'e pane'e dunuvintsanikajxp
je vintsaantajkta, jets Yakkutojkpa
je'e ve'e pane'e duyakkutojkjikajxp
je yakkutojkpatajkta. Je'eda pan
pan jatye'e ijttup je'e maat pane'e
yaktijp Carnero Onuk, je Nte'yamts
je'e ve'e vinkoojinjudu jetse'e
yaaxuxjidi, to'k aaj to'k jootts je'e
ve'e dutonda juu' ve'e je Nte'yam
chajkp.

15 Van'itts atse'e je angeles
xjaal'knuujimi:

—Je maaxy naaj juu' ve'e tux'ix,
joma ve'e chuuna je ko'otya'axap,
je'ets je'e ve'e nukajtsp je numay
jayu, je may naax je may kajpun, je
may aaj je may ayook. **16** Je numajk
yakkutojkpa juu' ve'e je majk
vaj nukajtsp jets je na'a atsa'kip
tanuk juu' ve'e tux'ix, je'e tse'e
dumujot'anjadap je ko'otya'axap
jetse'e duyak'ayovdat jetse'e
nuva'ajts axva'ajts duyaktandat,
jetse'e je ni'l'kx je kyopk
dупutso'tstinit. Juu' tse'e vintaamp,
je'e tse'e yaknaxtooydinup. **17** Je
Nte'yamts je'e ve'e pa'muxjudu
jem jya'vin kajxmda je vinma'yun
jetse'e ve'em dutondat, je'e ve'e
ku ve'e dukojtsmoktat jetse'e
dum'o'dat je kyutojkunda je na'a
atsa'kip tanuk van'it paat ku ve'e
tyonjut kyotsjut juu' ve'e je Nte'yam
kojts. **18** Je ta'axtajk juu' ve'e tux'ix,

je'ets je'e ve'e nukajtsp je ciudad
juu' ve'e duka'mip je naxvijnit
yakkutojkpada.

Ku je Babilonia vyintokin

18 Van'itts atse'e n'ix jetse'e
jado'k je angeles chaan' n
jem tsajviinm, ajajp ata'kxpts
je'e ve'e, je'e tse'e kadaak ooy je
kutojkun maat; kujaj kutu'l'kx tse'e
ya naxvijnit it tyajajn. **2** Van'it tse'e
makk kyajts:

—iTavani xa ve'e vyintokini!
iTavani je'e ve'e vyintokini
je babiloniait ciudad! Tavani
tse'e jyajtni to'k je it joma ve'e je
ko'oyjyuvap chaanada. Jem tse'e
nay'amokajada nujom je jeyyva
tanuk juu' ve'e ka va'ajtsap jetse'e
axaa'kp y'ixuvada. **3** Je'e kajx xa
ve'e ve'em jyat yu' kux'e je jayu juu'
ve'e tsuunidup to'k it to'k naxvijin,
je'e tse'e tuñaxmo'okjada maat
je tsaaydum pa'ajk naaj juu' ve'e
ijtp je babiloniait jayu je kyo'oy
to'nun je kyo'oy kojtsun. Jets
je naxvijnit yakkutojkpatajk, ta
tse'e dutukmaattonda juu' jatye'e
tum ka oyap, tats je'e ve'e ooy
tyunnaajkkumeenajada pan pan
jatye'e ajooydup atoo'ktup ka oyap.

4 Van'itts atse'e n'amotunajxy
jado'k je ayook jem tsapjootm juu'
ve'e vaan:

—Tukva'kva'atsta je babiloniait
ciudad, miitsta, pan pan jatye'e
ats je njayuda, ve'em tse'e je
tyokin mkatukpaa'tjadar jetse'e
xkamaattsaachpaa'ttat, **5** kux
ta ve'e je tyokin tyunkuma'yini
jem tsajviinm paat jets ta ve'e
je Nte'yam dujaam'yets je kyo'oy
to'nunda je kyo'oy kojtsunda. **6** Je

Nte'yam tse'e duyaktsaachpaattinup
je jayu juu' ve'e tsunidup jem
babilóniait cyiudaaj kajxm, ve'em
tse'e yaktsaachpaatjidinit ax
jo'n je babilóniait jayu je viijnk
jayu duyaktsaachpaatti jo'n.
Tukkuvejtjinupts je'e ve'e amuts
je kyo'oy je'e juu' jatye'e tudutonda
tudukotsta, makk aq'k tse'e
chaachpaattinit. ⁷ Tsachpaattinup
tse'e kuxe' ñamyájajada jetse'e
ñatyukkatkajada je Satanás.
Jidu'um tse'e vyinmayda: "Je
yakkutojkpa jo'nts uu'me'e
n'iijtumda, ka'a xa uu'me'e ax jo'n
je ku'aq'k ta'axtajk, ni je vin'ita
tse'e nkatsaachvinma'yumdat."
Jidu'um tse'e vyinmayda. ⁸ Je'e kajx
tse'e tun to'mayji je chaachto'nun
jyéjinit, oo'ktinup tse'e je jayu jem
ciudad kajxm, yaaxtinup tse'e ooy je
tsachvinma'yun kajx, jéjinup tse'e
je yooj je pa'l'am, naxtokyajxtinupts
je'e ve'e je ciudad. Ve'em tse'e
yaktoondinit kux makk je'e ve'e je
Nte'yam, juu' ve'e pa'muxjidinup je
chaachpaatunda.

⁹ Je' naxvijnit yakkutojkpada
juu' ve'e tyukmaattoondu
tyukmaatkojstu juu' ve'e tum
ka óyap jetse'e dupanajkxta
je ko'oy too' juu' ve'e tuk'íxjudu,
ñuya'axtaps je'e ve'e ku ve'e
du'íxtat jets tooynupe'e je
ciudad, ¹⁰ jékumji ve'e tyándat,
je'e ve'e chá'kidup kux ku ve'e
dumaattsachpaattinit. Jidu'um
tse'e vya'andat:

—iAyoov, ayoov xa ve'e miits je
mjootta pan pan jatye'e tsunidup
jem babilóniait cyiudaaj kajxm,
mnumájidup xa miitse'e tum'itta!
Tun to'mayji xa ve'e tuyinkumoka

je mtsachpaatunda —jidu'um tse'e
vya'andat.

¹¹ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup
atoo'ktup yaja naxvijnit itukujx,
ñuya'axtaps je'e ve'e kux ka'a ve'e
y'uk'ijttinit pan pane'e jo'yuxjadap
juu' jatye'e tyoo'ktup. ¹² Jeme'e
je oro jets je plata, je tsújit tsaaaj
jets je perlas, je oojoyit lino vit jets
je seda vit, je tso'ojmk vit jets je
tsapts vit. Jempa tse'e nujom pan
vinxup je pa'ajk xoo'kpa kup jets je
marfil paamduk, je tsújit kup jets
je bronce, je pojxun jets je mármol,
¹³ je canela jets je viijnk muxo'ojin,
je poom jets je mirra, je pa'ajk
xoo'kpa naaj jets je tsaaydum pa'ajk
naaj, je olivos aceite, je harina
jets je trigo, je jaach je kaaj jets
je carnero, nay ve'empa je carro
jets je joyutoompada. Je jayu paat
tse'e dujayepta jetse'e dutoo'ktat

¹⁴ Jidu'um tse'e dunukóstat je jayu
juu' ve'e tsunidup jem ciudad
kajxm:

—iKa'a xa ve'e x'ukjayeptini je
o'yin juu' ve'e ooy mtuntsojja'vidup
tuy'it, ni je vin'ita tse'e
xkoo'kjayeptinit je y'oy je'e je
chújit je'e juu' ve'e mjayeptup
tuy'it!

¹⁵ Je'eda pan pan jatye'e ajooydup
atoo'ktup maat ya paamduk
jetse'e tudutukkumeentákada
je ciudad, jékumji tse'e tyándat,
je'e ve'e chá'agadap ku ve'e
dumaattsachpaa'ttat. ¹⁶ Ñuya'axtap
tse'e jetse'e vya'andat:

—iAyoov, ayoov xa ve'e je'e
je jyootta je jáyuda juu' ve'e
tsuunidup tuy'it jem ciudad kajxm!
Ve'em xa je'e ve'e tuy'itta ax jo'n
je ta'axtajk juu' ve'e je oojoyit

lino vit natyukxojxjup maat je tso'ojmk vit jets je tsapts vit jetse'e ñatyuknaajktsojupukju je oro, je tsújit tsaa, jets je perlas. ¹⁷ iTun to'mayji tse'e tuyintokikux nujom juu' ve'e tuyit jem ciudad kajxm!

Nujom je barco je ñuvintsanda maat je tyoompatajkta jets je jayu juu' ve'e pyatsamdup jets juu' ve'e ajooyva atoo'kpa najxtup tajkidup jem maaxy najootm, jékumjits je'e ve'e tyándat. ¹⁸ Ku ve'e du'ixta je jok ku ve'e je ciudad tyoy, jidu'um tse'e makk vya'andat:

—¿Ti kajpun tse'e jado'k ve'em ijt ax jo'n je ciudad?

¹⁹ Van'it tse'e je naax ñatyukxakvájukjadat jetse'e yaaxp tsaachvinmaayp jidu'um vya'andat:

—iAyoov, ayoov xa je'e ve'e je jyootta je jáyuda juu' ve'e tsuunidup tuyit jem ciudad kajxm! Je jyoojntykin kajx xa ve'e kyumeentajkidi nujom pan pan jatye'e je barco dujayejptup. iTun to'mayji tse'e tuyintokikux nujom juu' ve'e tuyit jem ciudad kajxm! —jidu'um tse'e vya'andat.

²⁰ Ax tukxoonduktats miitse'e je ciudad, miitsta, pan pan jatye'e jem tsapjootm jets je va'ajts joot jáyuda, je Nte'yam je kyukátsivada jets je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, kux ku xa ve'e je Nte'yam dumooynit je tsaachpaatun je jayu juu' ve'e ka óyap juu' dutoondup jetse'e chaanada jem ciudad kajxm, je'e tse'e tyukkuvejtinup juu' miitse'e tumyaktoojinjada ka óyap.

²¹ Van'it tse'e to'k je makk ángeles dukaaajyuk to'k je tsaa, juu' ve'e ve'em ax jo'n to'k je maja paan

taak, jetse'e dukäkvippi jem maaxy najootm, jetse'e vyaajñ:

—Jidu'um xa ve'e kyutókinit je babilóniait ciudad, ni je vin'ítats je'e ve'e kyoo'kyak'íxnuvat. ²² Ni je vin'ita tse'e jem ciudad kajxm kyoo'kyak'amotunajxnit je arpa kov, je trompeta ukpu je viijnk xooxun, ka'a tse'e y'ukyak'amotunajxnit jets jeme'e je jayu jyuts, ²³ ka'a tse'e jem je tyal'kxpa y'ukta'kxnit, ni je vin'ita tse'e je navyajkjuva kyoo'kyak'amotunajxnit jem ciudad kajxm. Ve'em tse'e jyátut ñáxut óyame'e dunumájada tuyit jem naxvijnit it kajxm je jayu juu' ve'e ajooydup atoo'ktup jem babilóniait cyiudaaj kajxm. Ax je jayu juu' ve'e tsuunidup tuyit jem ciudad kajxm, je'e tse'e duvin'aq'ndu je maayk kajx je jayu juu' ve'e tsuunidup tuyit to'k it to'k naxvijen.

²⁴ Je jayu juu' ve'e tsuunidup tuyit jem babilóniait cyiudaaj kajxm, je'e tse'e duvak'oo'ktu je Nte'yam je jyayu maat je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta, je'e tse'e duni'kxmidu ku ve'e y'oo'kti je jayu pan pan jatye'e tsuunidup to'k it to'k naxvijen.

19 Van'itts atse'e n'amotunajxy jets jidu'ume'e jem tsapjootm je numay jayu makk vya'anda:

iYakmaja yakjaancha tse'e je

Nte'yam y'ijtnit,
je'e juu' ve'e je majin jets je kutojkun ooy dutunjayejpp jetse'e xyaktsogokumdi,

² kux tuy xa je'e ve'e tyokimpayo'oy jets vintso ve'e dupaa'ty du'akeega!
Ta tse'e dupuujmjá je tsaachpaatun je ñumájiva

ko'otya'axap juu' ve'e je
naxvijnit jayu du�akma't ku
ve'e du�ukpuk je kyo'oy too',
je Nte'yame'e tутyukkuvetju
kux'e du�ak'oo'kti je
Nte'yam je myutoompada je
myupajkpada.

³Van'it tse'e vyandinuva:
—iYakmaja yakjaancha xa ve'e je
Nte'yam y'ijtnit! Ni je vin'itats je'e
ve'e je ciudad kyajokt'atúvat.

⁴Van'it tse'e je nu'ii'px maktaaxk
mújit jáyuda jets je numaktaaxk
joojntykivada je vyijnda je y'aajta
du�ukpaatti je it juu' ve'e jem
je Nte'yam vyinkojkm jetse'e
duvinja'vidi duvintsa'kidi je
Nte'yam, juu' ve'e tsuunip jem
kutojkun tsuujntkun kajxm.
Jidu'um tse'e vyandi:

—Amén. iYakmaja yakjaancha
tse'e je Nte'yam y'ijtnit!

⁵Van'it tse'e yak'amotunajxy to'k
je ayook juu' ve'e vaamp jem joma
ve'e je kutojkun tsuujntkun:

Miitsta, je Nte'yam
je myutoompada je
myupajkpada, je mújit je
muutskit,
oñukótsada jets vinjávada
vintsa'lagada uul'm je
nNte'yamamda.

Ku je Jesús dupákut je jyáyuda

⁶N'amotunajxpats atse'e je ayook
ax jo'n nümay je jayu kukojojtsti
jo'n, ve'em ax jo'n je majaa naaj
maakk tyun'uul'ts tyuntinun jets
ve'em ax jo'n je aña tyumpu'u
tyunmaaq't. Jidu'umts atse'e
n'amotunajxy:

iYakmaja yakjaancha xa ve'e je
Nte'yam y'ijtnit!

Ta xa ve'e yakkutojk'ukvaanni je
Maja Vintsán,
je nNte'yamamda, juu' ve'e
nujom duكa'mikajxp.

⁷Va'an duخoojntkumda,
va'an du'oyja'vimda,
va'an duযakmájimda
duযakjaanchimda,
kux je'e pane'e yaktijp Carnero
Onuk, ta tse'e je xaaj dupaatni
jetse'e dupajknit je jyáyuda.

Ta tse'e je jyayu
ñay'apaamduكajada ax
jo'n je kiixuta'ax juu' ve'e
yaa'vyakuvaamp.

⁸Ta tse'e yakmo'oda jetse'e
ñatyukxóxjadat je oojoit lino
vit, va'ajts puk, ajajp ataq'kxp.
Jidu'umts atse'e n'amotunajxy. Je'e
ve'e ku ve'e ñaxyóxjadat je oojoit
lino vit, je'ets je'e ve'e je y'oy je'e
juu' ve'e tuدutonda tuدukotsta je
Nte'yam je jyayu.

⁹Van'itts atse'e je ángeles
xnuujmi:
—Javyetu ya'a: “Xoon xa je'e
ve'eda pan pan jaty'e ijttinup je'e
maaq pane'e yaktijp Carnero Onuk,
ijttinups je'e ve'e je'e maaq ve'em
ax jo'n je yaa'vyajkpa je ñuya'a'y
dumaatkáy dumaat'uu'k.”

Jets atse'e xnuujmi:
—Juu'ts atse'e nkajtsp, je
Nte'yamts je'e ve'e je y'ayook.

¹⁰Van'itts atse'e n'ukvinkoxkteni
je ángeles jets atse'e künvinja'vi
künvintsa'ki. Ax jidu'umts ats je'e
ve'e xnuujmi:

—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam
xa atse'e nmutuump nmupujkp,
ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam
xmutonda xmupaqcta, mits jets je
m'utsta je m'ajchta maaq je m'utsta

je mtsa'ada juu' ve'e to'k aa j to'k
joot dujaanchja'vidup je kats
je ayook juu' ve'e je Jesucristo
yaktaan, je Nte'yam mits vinjava
vintsa'aga —jidu'umts atse'e
xnuujmi.

Ax je'eda pan pan jaty'e
du'ava'nidup je kats je ayook juu'
ve'e je Jesucristo yaktaan, ka je
y'avintso vinma'yunapts je'e ve'e
kyojtstup, je Espíritu Santo je'e ve'e
je vinma'yun moojyjudup jetse'e
ve'em kyótstat.

**Je'e juu' ve'e dütuktsuunip
je poo'p caballo**

¹¹Van'itts atse'e n'ix je tsapjootmit
it y'ava'ach. Jem tse'e to'k je poo'p
caballo. Pan tse'e tuktsuunijup,
je'ets je'e ve'e xyaaj Pane'e
Dükutyoomp Juu' ve'e Kyajtsp,
nay ve'empa, Pane'e Tyúvam
je Jyáyuvin je Jyoojntykin. Tüvts
je'e ve'e tyokimpayo'oy jetse'e
duyavintoki pan pan jaty'e je
Nte'yam dütso'oxpajktup. ¹²Ve'emts
je'e ve'e je vyiijn y'ajaj y'atü'kx
ax jo'n je jan'ayee'nst. Jem tse'e
kyuvajkm may je corona dumäada,
jetse'e jem to'k je ayook javyet
dujayep juu' ve'e je'ejyji ñuja'vip.
¹³To'k tse'e je xox dujayep juu'
ve'e je nuu'pun ooy tumpaatju.
Je'e pane'e dütuktsuunip je
poo'p caballo, je'ets je'e ve'e
xyaajavap Je Nte'yam je Kyats je
y'Ayook. ¹⁴Jem tse'e pyamétsjada
je tsapjootmit atso'ox toompada,
natyukxojaxjudups je'e ve'e
je oojyit lino juu' ve'e poo'p jets
va'ajts, je poo'p cabállots je'e ve'e
tyuktsuuniduvap. ¹⁵Ax je'e pane'e
vintoo'vajkijidup, jepts je'e ve'e

y'ávup pyítsum to'k je jajpax tsojx
juu' ve'e tyukmaada'akup pan
nuvinxupe'e je jayu chaanada
to'k it to'k naxvijjn, jetse'e makk
duyakkutojkjadat, ve'eme'e
dutokimpayo'oydat jetse'e
dumo'odat je makk tsaachpaatun
juu' ve'e je Nte'yam yakjéjiip je
jyot'a'nun kajx, je Nte'yam, juu'
ve'e nujom dukal'mikajxp. ¹⁶Jem
tse'e vyit kajxm jets pyokyajxm
javyet ya ayook: "Yakkutojkpa
Juu' ve'e Duyakkutojkjikajxp je
Yakkutojkpatajk", jets "Vintsán
Juu' ve'e Dunuvintsanikajxp je
Vintsantajk".

¹⁷Van'itts atse'e n'ix to'k je
ángelos juu' ve'e jem ténip joma
ve'e je aampa xaaq, jidu'um tse'e
dunuujmi nujom je jeyyva tánuk,
makk tse'e vyaaajñ:

—Nay'amókajada jets numinda
je Nte'yam je myaja a'ox.

¹⁸Mts'o'tstape'e je yakkutojkpa je
chu'utsta, je tojpatajk je vyintsán
je chu'utsta, je ñumájiva jayu je
chu'utsta, je caballo tsu'utsta maat
pan pan jaty'e tuktsuunijidup,
anañujoma je jayu je chu'utsta, je
naspaña jáyuda jets je joyutoompa
jáyuda, je müjit je muutskit.

¹⁹Van'itts atse'e n'ix
ñay'amókajada je na'a atsa'kip
tánuk jets je naxvijjin
yakkutojkpatajkta maat je jyáyuda.
Je'e kajx tse'e ñay'amojkijidi kux
myaat'atso'oxtonuvaandupe'e
je'e pane'e dütuktsuunip je poo'p
caballo jets je y'atso'ox toompada.

²⁰Yakmajsts je'e ve'e je na'a
atsa'kip tánuk, nay ve'empa je'e juu'
ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook
kojtsnajxpa, je'e juu' ve'e je müjit

nuja'vin dumasook je na'a atsa'kip tānuk kajx. Je mūjt nuja'vin kajx tse'e duvin'uun je jáyuda pan pan jatye'e namyasookjudu jetse'e yakpaajmjadat je na'a atsa'kip tānuk je y'ixta'nun jetse'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je y'apamnax. Je na'a atsa'kip tānuk jets je'e juu' ve'e natyijjup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa, joojntyk tse'e yak'avíppidini joma ve'e je jaajn tyoy maat je azufre, juu' ve'e to'k viijn ijtp ax jo'n je maaxy naaj.²¹ Ax je jyáyuda, je jajpax tsojx tse'e tyukyak'oo'ktu juu' ve'e jep je'e y'ávup pítsump pane'e je caballo dütuktsuunip. Ax nujom tse'e je jeyyva tānuk kyooxjidi je chu'utsta.

Je miijl joojnt

20 Van'itts atse'e n'ix nuto'k je ángeles jem tsapjootm chaa'n. Jem tse'e dumats'it je avaatsun juu' ve'e duvak'avaatsp je jot juu' ve'e va'ajts kqak, jetse'e jem dumats'ijtpa to'k je maja cadena.² Je ángeles tse'e je cadena dütuktsoom je na'a ko'otyánu kap, je jujpit tsaa'n, juu' ve'e yaktijpap ko'oyjáyuvap juu' ve'e duñuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta, je Satanás. Miijl joojnt tse'e tsum duvak'ljt. ³ Jep'e jótup du'avippi jetse'e duvaknu'atojkpejt, jetse'e duvaktaandi je ixta'nun maat, ve'em tse'e ni pana dukayak'ava'atsut je jot. Ve'em tse'e yaktuujn jetse'e dukavin'aq'nut je naxvijjin jayu. Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e yakmukéjat jetse'e yak'itumo'ot vee'n.

⁴ Van'itts atse'e n'ix je kutojkun tsuujntkunda. Jemts atse'e

n'ix chañada pan pan jatye'e je kutojkun yakmooydu jetse'e tyokimpayo'oydat. N'íxpats atse'e je'e je jyootta je jya'vinda pan pan jatye'e yakyukpojxtu je'e kajx ku ve'e je Nte'yam je kyats je y'ayook je jayu duvaajnjidi jets je'e kajx ku ve'e je tuvakojsun dupaamdi je Jesús kajx. Je jáyuda, ka'ats je'e ve'e duvinja'vidi duvintsa'kidi je na'a atsa'kip tānuk ukpu je y'apamnax jetse'e kyanamyasookjidi jetse'e je na'a atsa'kip tānuk je y'ixta'nun yakpaajmjadat jem vyimpókkum ukpu jem kya'm. N'ixts atse'e jets joojntykpajktinuva je'e ve'e jetse'e je Cristo dumaaatyakkutojkti miijl joojnt. ⁵ Muto'k je joojntykpajkunts je'e ve'e ku je'e ve'e jyoojntykpajktinuval. Je viijnk oo'kpada, ka'ats je'e ve'e jyoojntykpáktat, van'ítnume'e ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut. ⁶ iXoon jets valajts xa je'e ve'eda pan pan jatye'e joojntykpajktinuval je muto'k joojntykpajkun! Ka'ats je'e ve'e yakpámdat joma ve'e je jayu chaachpaattinit xá'ma kajx, tee'tajktats je'e ve'e y'ítat, je'e tse'e dumutóndap dumupáktap je Nte'yam jets je Cristo, ve'eme'e dumaaatyakkutóktat miijl joojnt.

⁷ Ku ve'e miijl joojnt je it ñáxut, van'it tse'e je Satanás yakmukéjat joma ve'e nu'atojkpé tuya'it, ⁸ jetse'e pyítsumut jetse'e je jayu duvin'aq'nnuvat jado'k nax to'k it to'k naxvijjn, ve'em je Gog ve'em je Magog, jetse'e duvomókut je jayu jetse'e y'atso'oxtóndat. Ve'ems je'e ve'e ñumáyada ax jo'n je po'o juu' ve'e je ja maaxy napa'ayi. ⁹ Nujom

vinx^{up} ya naxvijnit it myaja
vijna, jem tse'e choo'ndi jetse'e
ñay'amojkijidi jetse'e duna'a'vitti
jetse'e duyaknaa'tojkti jem joma
ve'e y'itta je Nte'yam je jyáyuda,
jeme'e kajp^{un} kajxm juu' ve'e je
Nte'yam chajkp. Ax je Nte'yam tse'e
je jaajn jem tsapjootm duyaktsoo'n
jetse'e duyaknaxkadaaky
jetse'e duyaknaxtokyajxti
je jyáyuda, ve'em je Gog ve'em
je Magog. ¹⁰ Jets je ko'oyjáyuvap
juu' ve'e dunuvintsanikajxp je
ko'oyjayuvaptajkta, je'e juu' ve'e je
jayu duvin'aa'ndu, yak'avíppinuts
je'e ve'e joma ve'e je jaajn tyoy
maat je azufre juu' ve'e to'k vijjn
ijtp ax jo'n je maaxy naaj, jem joma
ve'e yak'avíppidini je na'a atsa'kip
tánuk jets je'e juu' ve'e natyijjup
je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa.
Jem tse'e chaachpaattinit xa'ma
kajx.

Ku je jayu yaktokimpayo'ynit
jem je kutojk^{un} tsuujntk^{un}
vyinkojkm juu' ve'e maj jets po'o'p

¹¹ Van'itts atse'e n'ix to'k je
kutojk^{un} tsuujntk^{un} juu' ve'e maj
jets po'o'p. Je'e pane'e jem tsuunip,
jemts je'e ve'e vyinkojkm ya tsajmit
it jets ya naxvijnit it ve'emji
tyoki, ka'a tse'e du'ukpaattini
joma ve'e y'ittat. ¹² Van'itts atse'e
n'ix je oo'kpatajkta, je müjit je
muutskit, je'e tse'e je Nte'yam
duvinténidup. Van'itts atse'e n'ixpa
to'k je libro yak'aye'pva'kxy, jetse'e
yak'aye'pva'kxp^a jado'k je libro
joma ve'e javyet je jayu je xyaajta
pan pan jaty'e joojntykidinup
xa'ma kajx. Ve'em tse'e je
oo'kpatajk yaktokimpayo'ydi

pan vintso ve'e juu' tuđutonda
tuđukotsta oy ka'oy, ve'em ax
jo'n javyet y'it je'e kajxta. ¹³ Jem
tse'e y'ijtti nujom je oo'kpatajkta,
je'e maat tse'e juu' ve'e oo'ktu
jem maaxy najootm, ve'em tse'e
anañujoma yaktokimpayo'ydi
to'k jado'k pan vintso ve'e juu'
tuđutonda tuđukotsta oy ka'oy.
¹⁴ Ku ve'e ve'em tyoojnji kyojsji,
ka'a tse'e je jayu y'uk'oo'ktinit.
Ax je jayu juu' ve'e yakpaamdu
joma ve'e je majaa jaajn tyoy maat
je azufre, jem tse'e chaachpaattinit
xa'ma kajx. Ve'em xa je'e ve'e
je tsaaachpaatun ax jo'n je jayu
mumejtsk nax kuy'aa'k. ¹⁵ Jem tse'e
yak'avíppidini pan pan jaty'e je
xyaajta ka javyétap jep libro kujxp
joma ve'e javyet je xyaajta pan pan
jaty'e xa'ma kajx joojntykidinup.

Jé nam tsajp je nam naax

21 Van'itts atse'e n'ix je nam
tsajp je nam naax, kux
ya muto'k tsajp jets ya muto'k
naax, kutókinuts ya'a ve'e. Ka'a
tse'e y'uk'ijtni je maaxy naaj. ² A_st,
je Juan, n'ix atse'e je kunuu'kx
ciudad, je nam Jerusalén, jemts
je'e ve'e tsapjootm kyadaaky, jeja
je'e ve'e je Nte'yam vyinkujk
chaal'n, apaamdukaní ve'e vye'na
ax jo'n to'k je kiixuta'ax juu' ve'e
tuñaajk'óyaja tuñaajkpaadaja ku
ve'e yaal'vyakuva'añ. ³ Van'itts
atse'e n'amotunajxy to'k je ayook
jem tsapjootm chaal'n, jetse'e mak
vyaajñ:

—Je Nte'yam maat tse'e je jayu
uxyam jyoojntykini ax jo'n je jayu
to'k jaajn to'k tajk jyoojntykada
jo'n, je'e tse'e je jyáyuda. Je

Nte'yam, viinmts je'e ve'e
y'ijtnit je'e maattha jetse'e je jayu
du Nte'yamidinit. ⁴ Je Nte'yam
tse'e yakkeekuxjidinup nujom je
vyinnaajta, ka'a tse'e y'uk'oo'ktinit,
ka'a tse'e y'ukyaaxtinit, ka'a tse'e
y'uktsaachvinmaaydinit, ka'ava
tse'e ti pa'am y'uk'ijtnit, kux nujom
juu' jatye'e tuy'it tuyyeja, távanits
je'e ve'e ñajxkúx.

⁵ Van'it tse'e vyaañ je'e pane'e
dutuktsunip je kutojkun
tsuujntkun:

—Atse'e nam mpuump nujom juu'
jaty.

Vaampa tse'e jidu'um:

—Javyetu ya'a kux tuva kats xa
ya'a ve'e, to'k aaj to'k joöt tse'e
yakaanchjávat.

⁶ Van'itts atse'e xnuujmi:
—Távanits je'e ve'e tyunju
kyatsju. Ats xa je'e ve'e ku ve'e
je it choo'ntk, atsts je'e ve'e ku
ve'e tyonkajxjinit kyojtskajxjinit
nujom juu' jaty, atsts je'e ve'e ax
jo'n je A jets je Z. Pan pan xa ve'e
taatsip, atsts je'e ve'e ntuk'oo'kup
nunve'emji je mo'tpa naaj juu' ve'e
joojntykinyajkp. ⁷ Pan pan tse'e
maadaakp, nujomts ya'a ve'e je
o'yin dujayejpnit, atsts je'e ve'e je
Nte'yam, atsts je'e ve'e je n'ónuk.

⁸ Ax je'eda pan pan jatye'e ats maat
kanapyaajmjudup kux je naxviijin
joojntykine'e nuyojk chojktup, pan
pan jaty atse'e xkajaanchja'vidup,
atse'e xkajotmooydup, pan
pan jatye'e axaa'kp juu' jaty
dutoondup dukojtstup, je jayu
duyak'oo'ktup, ko'oyyaal'yapta, je
maayk dutoonkidup, duvinja'vidup
duvintsa'kidup juu' ve'e ka
je Nte'yamap, pan pan jatye'e

taayidup, je'e tse'e yakpaamdinup
joma ve'e je maja jaajn tyoy maat
je azufre. Jem tse'e chaachpaattinit
xa'ma kajx.

Je nam Jerusalén

⁹ Van'itts atse'e xnumijjn nuto'k
je nuvuxtojtuk ángeles juu' ve'e
dujayejpup tuy'it je vuxtojtuk
oro apajkin juu' ve'e ojts maat je
tsaachto'nun, jets atse'e xnuujmi:

—Minu jets ats mitse'e ntuk'ixut je
jáyuda juu' ve'e ijttup jye'e pane'e
yaktiip Carnero Onuk.

¹⁰ Van'itts atse'e je ángeles
xyaknujx je Espíritu Santo je
kyutojkun kajx joma ve'e to'k je
maja kopk. Jemts atse'e xtuk'ix
je nam Jerusalén, je kunuu'kx
ciudad, jeme'e tsapjootm cha'a'n,
jeme'e je Nte'yam vyinkojkm.

¹¹ Kyujajpy kyutu'kxp tse'e je ciudad
je Nte'yam je myajin kajx, ve'eme'e
y'ajaj y'atu'kx ax jo'n je tsújit
tsaaj tyu'kx myátsuk, je jaspe
tsaaj jo'n, tukke'xnajxpe'e ax jo'n
je cristaajl. ¹² Je ciudad, vídatats
je'e ve'e ñaa'pátsa kajxm paat, jets
makmejtsk viijn je y'aak. Ax joma
jaty tse'e je y'aak, jeja tse'e to'k
jaty je ángeles tyena. Jem tse'e
aka'a kajxm yukja'a je xyaaajta to'k
jaka'a jaty je israeejlit jayu. ¹³ Toojk
tse'e je y'aak jem joma ve'e je xaaaj
pyítsum, jatoojkpa tse'e je y'aak
jem joma ve'e je xaaaj tyaka, jets
jatoojk jatypa tse'e je y'aak nooxki
nooxki. ¹⁴ Makmejtsk tse'e je tsaaaj
juu' ve'e je naa'páts tyuktsunip.
Jem tse'e yukja'a je numakmejtsk
kukátsiva je xyaaajta. Je'e pane'e
yaktiip Carnero Onuk, je'ets je'e
ve'e je kyukátsivada.

15 Je ángeles juu' atse'e xmukojts, jem tse'e to'k je oro kijpxun dükap'it, je'e ve'e tyukkijpx je ciudad, je y'aak, jets je ñaa'páts.
16 Ku ve'e dükijpx je ciudad, nay vanxup tse'e yana ax jo'n myaja viijniva. Tyukkijpx tse'e je ángeles je y'oro kijpxun je ciudad. Mugooxk mókupx jakojkm legua jo'n tse'e kyijpx; akijpxa ve'e yana, jetse'e myaju viijnna, jetse'e kyajxma.
17 Van'it tse'e dükijpx je ñaa'páts, ii'px maktojt xajtukts je'e ve'e kyajxma. Vanxup tse'e pyítsum maat je ángeles kyanoox, ve'em ax jo'n yaja naxvijjn je jayu juu' dükijpxta jo'n.

18 Je ñaa'páts, tum je jaspe tsaaajts je'e ve'e tukpats; jets je ciudad, tum je oorots je'e ve'e. Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp. **19** Joma ve'e je naa'páts choo'nduk, je'e tse'e tyukyak'o'yidu tyukyakpaadidu nujom juu' jatye'e tsújít tsaaaj. Je jaspe tsaaaj je'e ve'e myaat je muto'k, je zafiro tsaaaj tse'e je mumejtsk, je ágata tsaaaj tse'e je mutoojk, je esmeralda tsaaaj tse'e je mumaktaaxk, **20** je ónica tsaaaj tse'e je mumugooxk, je cornalina tsaaaj tse'e je mutojtu, je crisólito tsaaaj tse'e je muvuxtojtu, je berilo tsaaaj tse'e je mutoodojtu, je topacio tsaaaj tse'e je mutaaxtojtu, je crisoprasa tsaaaj tse'e je mumajk, je jasinto tsaaaj tse'e je mumakto'k, je amatista tsaaaj tse'e je mumakmejtsk. **21** Juu' ve'e je makmejtsk naa'páts aka'ada, makmejtsk je peerlats je'e ve'e pum. To'k jatye'e je ciudad je y'aka'a, kaktok'k perlas pumts je'e ve'e. Je ciudad too' juu' ve'e dunumájip,

tum je oorots je'e ve'e. Ve'emts je'e ve'e kye'ex ax jo'n je ixun juu' ve'e va'ajts tukke'xnajxp.

22 Ka'a atse'e n'ix je maja tsaptajk, kux je Maja Vintsán, je Nte'yam, juu' ve'e nujom duka'mikajxp, je'e jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, yakvinja'vidup yakvintsa'kidupts je'e ve'e jem nujom ciudad kajxm. **23** Je ciudad, ka'ats je'e ve'e vyinkopka jetse'e kyujajjut kyuta'kxjut je aampa xaj je aampa po'o, kux je Nte'yam jets je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'e je myajin kajxta tse'e je ciudad yakkujaj yakkutu'kx. **24** Je jáyuda juu' ve'e íttap jeja naxvijnit itukujx van'it, yakkujajtap yakkuta'kxtaps je'e ve'e, jetse'e je naxvijnit yakkutojkpatajk duyaknajkxtat jem ciudad kajxm je'e je y'o'yinda. **25** Ka'ats je'e ve'e yak'aka'at xujun je ciudad je y'aka'ada; ka'a tse'e jem je it kyoo'tsat. **26** Yaktuknunajkxtap tse'e je y'o'yin jets je vyintsa'kin pan nuvinxupe'e je jayu chaqanada to'k it to'k naxvijjn. **27** Ni je vin'ita tse'e jem kyatákat juu' ve'e ka va'ajtsap, ni ka'a tse'e pan pan jatye'e axaa'kp juu' jaty dutoondup dukojstup, ni je'e juu' ve'e je jayu duvin'aa'ndup, je'ejyji ve'e tákadap pan pan jatye'e je xyaajta javyet jep libro kujxp joma ve'e javyet je xyaajta pan pan jatye'e xa'ma kajx joojntykidinup. Je'e pane'e yaktijp Carnero Onuk, je'ets je'e ve'e je lylibro.

22 Van'itts atse'e je ángeles xtuk'ix to'k je maja naaj juu' ve'e joojntykinyajkp, va'ajts tse'e tyukke'xnajxkúx ax jo'n je cristaajl; je Nte'yam

jets je'e pane'e yaktijp Carnero
 Onuk, jeja joma ve'e je kyutojkun
 tsuujntkunda, jéjats je'e ve'e je
 maja naaj chaa'n. ²Jem too' kojkm
 juu' ve'e dununmájip jets jem maja
 napa'am, jem tse'e yee'k je kúp
 juu' ve'e je joojntykin duyajkp.
 Makmejtsk nax je'e ve'e tya'ma
 vinjoojnt, vimpo'o je'e ve'e tya'ma.
 Jets je y'aajy, toompts je'e ve'e
 jetse'e je jayu yaktuktsóyat pan
 nyuvinxupee je naax je kajpun.
³Ka'a tse'e jem y'itut juu' ve'e ko'oy
 nukotsa. Jemts je'e ve'e ciudad
 kajxm y'itta je kutojkun tsuujntkun
 joma ve'e chaqanada je Nte'yam
 jets je'e pane'e yaktijp Carnero
 Onuk, jem tse'e vyinjávajadat
 vyintsa'gagajadat je myutoompada
 je myupajkpada, ⁴jem tse'e je vyijin
 je y'aaj dul'íxtat jetse'e je'e je xyaaaj
 javyet dujayéptat jem vyimpókkum.
⁵Ka'a tse'e jem je it cho'oat, ka'a
 tse'e jem je ta'kxpa chókjadat ukpu
 je aampa xaaj pan jatye'e
 jem tsaananadap, kux je Nte'yam, je
 Maja Vintsán, je'e tse'e kujajjadap
 kuta'kxjadap. Yakmoqdap tse'e je
 jayu je kutojkun jetse'e xa'ma kajx
 yakkutojktinit.

Támani ve'e je xaaj ku ve'e je Jesucristo myiinnuvat

⁶Van'itts atse'e je ángeles
 xnuujjmi:

—Tyúvam xa ya'u a ve'e
 ya kats. To'k aaj to'k joot
 tse'e yakjaanchjávat. Je Maja
 Vintsán, je Nte'yam, je'e tse'e
 duvinma'yumooy je y'ayook
 kojtsnajxpatajkta, je'ets atse'e
 xkejxp jets atse'e je jyayu ntuk'íxtat
 ntuknujávadat pan juu' ve'e tsojkji

tónjup kótsjup —jidu'umts atse'e je
 ángeles xnuujjmi.

⁷Jidu'uum tse'e je Jesucristo
 vya'añ:

—iTsojkji atse'e nmiinnuvat!
 iXoon xa je'e ve'eda pan pan
 jatye'e dukutyoondup je Nte'yam je
 kyats je y'ayook juu' ve'e javyet yap
 nak kujxp!

⁸Ats, je Juan, n'ix nmotu ats ya'a
 ve'e. Ku atse'e n'ix nmotu, van'itts
 atse'e je ángeles n'ukvinkoxkteni
 juu' ats ya'a ve'e xtuk'ix jets ats je'e
 ve'e kunvinja'vi kunvintsa'ki. ⁹Ax
 jidu'umts ats je'e ve'e xnuujjmi:

—Kadi ve'em mjátuka. Je Nte'yam
 xa atse'e nmutuump nmupujkp,
 ve'em ax jo'n miitse'e je Nte'yam
 xmutonda xmupakta jo'n, mits maat
 je m'utsta je m'ajchta jets je m'utsta
 je mtsa'ada maat je Nte'yam je
 y'ayook kojtsnajxpatajkta, nujome'e
 pan pan jatye'e dukutyoondup
 juu' ve'e javyet yap libro kujxp. Je
 Nte'yam mits vinjava vintsa'aga.

¹⁰Xnuujjivats atse'e jidu'uum:

—Ka'a tse'e yu'uts xyak'ítut
 je Nte'yam je kyats je y'ayook,
 je ayook juu' ve'e javyet yap nak
 kujxp, kux támani je'e ve'e jetse'e
 tyónjut kyótsjut. ¹¹Je'eda pan pan
 jatye'e dutoondup dukojtstup je
 kyo'oy je'e, va'an tse'e dujaal'któnda
 dujaal'kkótsta je kyo'oy je'e; je'e pan
 pan jatye'e dutoondup dukojtstup je
 tyuv je'e, va'an tse'e dujaal'któnda
 dujaal'kkótsta je tyuv je'e; pan pan
 jatye'e je va'ajts aaj je va'ajts joot
 dujayejptup, va'an tse'e je Nte'yam
 dujaal'kpanajkxta va'ajts aaj va'ajts
 joot.

¹²Jidu'uum tse'e je Jesucristo
 vya'añ:

—Amotunaxta, tsojkji atse'e
nmiinnuvat, van'itts atse'e
to'k jado'k nmooynit juu' ve'e
tukkadaakj^üdup pān vintso^ü ve'e
dupaa'ty du'akeega juu' ve'e
tudututonda tudutukotsta oy ka oy.
¹³Ats xa je'e ve'e ku ve'e je it
choo'ntk, átsjyamts je'e ve'e ku ve'e
tyonkáxjut kyojtskáxjut nujom juu'
jaty, ats tse'e too'vajkp, ats tse'e
ux'ook, atsts je'e ve'e ax jo'n je A
jets je Z —jidu'um tse'e vy'añ.

¹⁴Xoon xa je'e ve'eda pan pan
jaty'e je vyit tudupojpo'pada,
ve'emts je'e ve'e y'o'yixjada^t jetse'e
duja'kxtat je k^uputaajm juu' ve'e je
joojntykin duyajkp jetse'e tyákadat
joma ve'e je ciudad je y'aka'ada.
¹⁵Myujékumadapts je'e ve'e je
ciudad pan pan jaty'e axaa'kp
juu' jaty d^utoondup d^ukojtstup, je
maayvada, je ko'oyya'a^tyapta, je
yakjayu'oo'kpada, pan pan jaty'e
d^uvinja'vidup d^uvintsa^ükidup juu'
ve'e ka je Nte'yamap, pān pan
jaty'e d^utsojktup je taay jetse'e
tyaayiduva.

¹⁶Van'itts atse'e je Jesús
xjaal'knuujmi:

—Ats, je Jesús, ta atse'e je
n'aangeles nkex jetse'e ats je njayu
ya'a d^utuk'íxtat d^utuknújávadat.
Atsts je'e ve'e je yakkutojkpa David
je tyam^t je y'aal'ts, atsts je'e ve'e
je chaan je kyooj. Atsts je'e ve'e ax
jo'n je maj^a maatsa juu' ve'e ta'kxp
matskp jetse'e japna pyítsum.

¹⁷Jidu'um xa ve'e vy'añ je
Espíritu Santo maat je Jesucristo je
jyáyuda:

—Miinni to'k aaj.

Pān pān tse'e du'amotunajxp,
va'an tse'e duva'añu:

—Miinni to'k aaj.

Pān pān tse'e taatcip, va'an tse'e
dumiinni. Pān pān tse'e d^utsojkp,
va'an tse'e ve'emji du'uu'ku je
tsoxk naaj juu' ve'e je joojntykin
duyajkp.

¹⁸Nujom pan pan jaty'e
du'amotunajxtup je Nte'yam je
y'ayook juu' ve'e javyet yap nak
kujxp, nvaajnjidupts atse'e jidu'um:
Pān pān xa ve'e duyaknuyojkip
ya k^ats ya ayook, je Nte'yamts je'e
ve'e pa'mujup je tsaachto'nnjuu'
ve'e javyet yap nak kujxp. ¹⁹Jets
pan pān tse'e dupajkjip juu' ve'e
javyet yap nak kujxp, pajkuxujup
tse'e je Nte'yam je'e je xyaaj juu'
ve'e jep libro kujxp joma ve'e
javyet je xyaajta pan pan jaty'e
xa'^ama kajx joojntykidinup, ka'ats
je'e ve'e y'ítut jem kunuu'kx ciudad
jootm. Je libro joma ve'e je xyaaj
javyet y'itta pan pan jaty'e xa'^ama
kajx joojntykidinup jets je ciudad,
yaknukojtstup tse'e yap nak kujxp
juu' atse'e njaayp.

²⁰Je'e pan ya'^a ve'e du'ava'nip,
jidu'um tse'e vy'añ:

—Tyúvam xa je'e ve'e, tsojkji
atse'e nmiinnuvat.

Nay ve'emts atse'e nvaampa:

—Amén. Miinni to'k aaj, Maja
Vintsán Jesús.

²¹Je nMaja Vintsánamda
Jesucristo, je'ets miitse'e
anañujoma mkunoo'kxjadap xa'^ama
kajx. Amén.